

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2020
VIII. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 67. schůze Poslanecké sněmovny

1. Vládní návrh zákona o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice a o změně zákona č. 165/2000 Sb., o podporovaných zdrojích energie, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 966/ - druhé čtení

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2020
VIII. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 67. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané ve dnech 20. až 26. listopadu 2020

Obsah:

Strana:

20. listopadu 2020

Schůzi zahájil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Usnesení schváleno (č. 1361).

Schválen pořad schůze.

1. Vládní návrh zákona o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice a o změně zákona č. 165/2000 Sb., o podporovaných zdrojích energie, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 966/ - druhé čtení

Řeč mpř. vlády, min. průmyslu a obchodu a min. dopravy ČR Karla Havlíčka 6

Další část schůze řídil předseda PSP Radek Vondráček.

Řeč poslance Petra Dolínka	7
Řeč poslance Víta Rakušana	8
Řeč poslance Petra Dolínka	9
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Filipa	9
Řeč poslance Jana Lipavského	10
Řeč místopředsedy PSP Petra Fialy	10
Řeč poslankyně Heleny Langšádlové	11
Řeč poslance Jana Bartoška	11

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč poslance Lea Luzara	13
Řeč poslance Petra Třešňáka	15
Řeč poslance Jana Čížinského	15
Řeč poslance Mariana Jurečky	15
Řeč poslance Petra Třešňáka	18

Řeč poslance Jana Čížinského	20
Řeč poslance Jaroslava Holíka	22
Řeč poslance Jana Čížinského	22
Řeč poslankyně Heleny Langšádlové	22
Řeč poslance Jana Lipavského	24
Řeč poslance Ondřeje Benešika	27
Řeč poslance Radka Kotena	28
Řeč poslankyně Heleny Langšádlové	28
Řeč poslance Ondřeje Benešika	29
Řeč poslance Jana Lipavského	29
Řeč poslance Petra Dolínka	29
Řeč poslance Pavla Žáčka	30

Další část schůze řídil místopředseda PSP Petr Fiala.

Řeč poslance Pavla Žáčka	32
Řeč poslance Lukáše Černožorského	39
Řeč poslance Jana Lipavského	39
Řeč mpř. vlády, min. průmyslu a obchodu a min. dopravy ČR Karla Havlíčka ...	40
Řeč poslance Petra Dolínka	41

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomio Okamura.

Řeč poslance Petra Třešňáka	42
Řeč poslance Jana Čížinského	42
Řeč poslance Jana Lipavského	43
Řeč poslance Radima Fialy	44
Řeč poslance Jakuba Michálka	44
Řeč poslance Jana Bartoška	44
Řeč poslance Jakuba Michálka	44
Řeč poslance Lukáše Černožorského	45
Řeč poslance Jakuba Michálka	45

26. listopadu 2020

Závěrečná řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Filipa

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny

20. listopadu 2020

Přítomno: 101 poslanců

(Schůze zahájena v 10:00 hodin.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, členové vlády, budeme pokračovat v našem jednání a tentokrát mi dovoluje, abych zahájil 67. schůzi Poslanecké sněmovny.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás všechny odhlásím a požádám vás o novou registraci. Prosím, přihlaste se svými identifikačními kartami a případně mi oznamte, kdo žádá o vydání náhradní karty. Číslo náhradních karet, která byla vydána na schůzi předchozí, jsou v platnosti. Stejně tak i omluvy z jednání včetně ministra Blatného, který se omlouval zvlášť.

Schůzi svolal předseda Poslanecké sněmovny podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti 48 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána elektronickou poštou 13. listopadu. (V sále zesiluje hluk.)

Jako první bod – prosím o klid sněmovnu! – přistoupíme k určení ověřovatelů této schůze. Navrhují, abychom určili ověřovateli této schůze Miroslava Kalouska a pana poslance Leo Luzara. Má někdo jiný návrh? Není tomu tak. Rozhodneme v hlasování číslo jedna, ale to nemohu zahájit. Požádám ještě kolegy, aby se přihlásili ke své účasti ve sněmovně, protože je tady určitě víc lidí, než je zatím přihlášeno svými kartami. Už na první pohled je to zřejmé. (Malá odmlka.)

Mohu zahájit hlasování číslo 1 a ptám se, kdo je pro určení ověřovatelů, pana kolegy Kalouska a pana kolegy Luzara. Je někdo proti? Děkuji vám.

Hlasování číslo 1, z přítomných 81 poslance pro 77, proti nikdo. Ověřovatele jsme schválili.

Můžeme tedy přistoupit ke stanovení pořadu 67. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o našem jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhopvat žádnou změnu ani doplnění pořadu, rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

Rozhodneme v hlasování číslo 2. Pokud se nikdo nehlásí k pořadu schůze, tak můžeme začít.

Zahájil jsem hlasování číslo 2 a ptám se, kdo je pro schválení pořadu této schůze. Kdo je proti? Děkuji vám.

Hlasování číslo 2, z přítomných 82 pro 61 poslanec, proti 17. Návrh pořadu schůze byl schválen.

Můžeme se tedy zabývat jediným bodem této schůze a tím je bod číslo

1.

Vládní návrh zákona o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice a o změně zákona č. 165/2000 Sb., o podporovaných zdrojích energie, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 966/ - druhé čtení

Děkuji, že místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy Karel Havlíček je u stolku zpravodajů. Stejně tak pan poslanec Petr Dolínek, který je zpravodajem tohoto tisku. A pana místopředsedu vlády z pověření vlády, který uvede tento návrh, požádám o slovo, aby uvedl ve druhém čtení tento tisk. Pane místopředsedo vlády, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy ČR Karel Havlíček: Vážený pane předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, návrh již celou řadu týdnů diskutovaného a částečně i medializovaného zákona, který jde do druhého čtení, je předkládán beze změny. Dva pozměňovací návrhy poslance Lipavského nenašly na hospodářském výboru podporu. Zákon je navrhován Ministerstvem průmyslu a obchodu a v návaznosti na projednání principů zákona, široké podpory na stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů, kde mají, to chci zdůraznit, svého člena všechny politické strany zastoupené v Poslanecké sněmovně.

Dovolu, abych vypíchl ještě jednu důležitou věc, a to takovou, že s ohledem na určitou politickou diskusi, která je pochopitelná kolem tohoto zákona, bych chtěl vyzdvihnout, že tento zákon neřeší bezpečnostní otázky. Řeší pouze ekonomicko-finanční zajištění nových jaderných zdrojů České republiky, to znamená, netýká se to nijak zadávací dokumentace nebo čehokoli s tím spojeného. A jenom podotýkám, že se nejedná pouze o novém bloku v Dukovanech.

Takže důvod předložení zákona je vyřešit tržní selhání v případě výstavby nových jaderných zdrojů, které identifikovala i Evropská komise, přičemž návrh zákona zavádí jednoznačně institut smlouvy, a to je asi to nejdůležitější, o výkupu elektřiny, tzv. offtakový kontrakt mezi státem a oprávněným investorem. S ohledem na nadcházející tendr na nový zdroj v Dukovanech a v současné době probíhající notifikační jednání s Evropskou komisí ohledně slučitelnosti podpory s pravidly vnitřního trhu Evropské unie je tedy návrh zákona v některých aspektech obecnější, ponechává flexibilitu pro budoucí smluvní uspořádání mezi státem a oprávněným investorem. Mechanismus stanovení výkupní ceny vychází z principu energetického zákona, tj. ekonomicky oprávněných nákladů a přiměřeného zisku, je to podobné jako u podporovaných obnovitelných zdrojů, a zahrnuje rovněž kontrolu překompenzace.

Model financování opatření k přechodu na nízkouhlíkovou energetiku vychází z modelu financování podpory podle zákona o obnovitelných zdrojích, čili skrze regulovanou složku ceny elektřiny a eventuálně státní rozpočet. Nicméně spíš předpokládáme – a to zase zdůrazňuji – že v kontextu růstu ceny silové elektřiny je větší pravděpodobnost, že nebude mít financování smlouvy o výkupu negativní nebo výrazné dopady na spotřebitele či rozpočet. Kdyby to šlo opačně, tak ty dopady jsou pod rozlišovací schopnost, nemluvě o tom, že to bude až v roce 2036 a dále.

Předkladatel si je vědom, že veřejná podpora bude na základě zákona vyplácena právě v tom roce 2036 a dále, pokud se to podaří do té doby dostavět. A ten jízdní řád, který v tuto chvíli dodržujeme, k tomu dává oprávnění. Proto je na pozdější období ohrožena příprava některých prováděcích předpisů včetně poměru případného zatížení spotřebitelů, státního rozpočtu atd.

Na základě usnesení vlády k financování zdroje byl v návrhu zákona zpracován i § 4, financování výstavby nízkouhlíkové výroby elektřiny, a to prostřednictvím poskytnutí návratné finanční výpomoci podotýkám návratné – podle zákona o rozpočtových pravidlech, čili za přímé podpory státu, logicky s jediným cílem, a to je snížit výrobní náklady ceny elektřiny, logicky i tím pro ceny pro koncové odběratele, ať už je to spotřebitel jakožto rodina, nebo stát. Přičemž tato ingerence státu je plně v souladu s mezinárodním doporučením pro rozvoj jaderných zdrojů, mj. i s OECD.

Je to klíčový zákon pro přípravu nového zdroje v Dukovanech a s ohledem na tento projekt je nanejvýš důležité, aby byl zákon schválen v Parlamentu, a prosíme, pokud možno, do konce tohoto roku, tak jak bylo domluveno i na stálém výboru pro jádro, aby proces mohl pokračovat bez zdržení. Zatím všechny parametry jízdního řádu dodržujeme, zvládl jsme připravit v tomto roce jak finanční model, tak investiční model, tak dodavatelský model. Slíbili jsme, že budou podepsány smlouvy mezi státem a ČEZ, došlo k tomu. Slíbili jsme, že se zahájí notifikační řízení, zahájilo se. Poslední krok, který je, je v tomto roce v těch cílech, co jsme měli, právě toto.

Takže bych chtěl zdůraznit, že si velmi vážím podpory, a vybízím k dodržení dohody s vašimi zástupci všech parlamentních stran, která byla na jednání stálého výboru 27. 5. Věřím, že tedy v projednání návrhu zákona bude mít tato Sněmovna prioritu a bude to ještě dále projednáno do konce roku. Mokrát děkuji za vstřícnost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji, pane ministře. Dodatečně dorazila omluva. Pan ministr Tomáš Petříček se omlouvá od 10 hodin do konce jednání dne z pracovních důvodů.

Mám zde poznámku od pana předsedajícího: pan zpravodaj, poté s přednostním právem pan předseda Rakušan. Prosím.

Poslanec Petr Dolínek: Děkuji. Já si tedy dovolím vystoupit krátce pouze jako zpravodaj. Tato norma byla Poslanecké sněmovně předána 11. srpna tohoto roku s tím, že organizační výbor tedy doporučil 3. září hospodářský výbor jako výbor garanční. První čtení, kde došlo k tomuto přikázání výboru, proběhlo 30. září na 58. schůzi. Garanční výbor se zabýval tímto návrhem zákona dvakrát, poprvé 8. října určil harmonogram, podruhé 20. října přijal usnesení, kde je, budu citovat, asi to nejdůležitější usnesení: I. hospodářský výbor doporučuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky projednat a schválit sněmovní tisk 966 ve znění předloženého vládního návrhu zákona, jak pan vicepremiér zmínil. K dalšímu se případně vyjádřím v rámci diskuse nebo na závěr. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji, pane zpravodaji. Otevírám obecnou rozpravu. S přednostním právem pan předseda Rakušan.

Poslanec Vít Rakušan: Děkuji, pane předsedo. Pane ministře, kolegyně a kolegové, já vůbec tomu spěchu nerozumím. Pokud se tady budeme bavit o nějaké notifikaci, tak tu už stejně prostě nestihneme. My se tady bavíme o strategické záležitosti pro Českou republiku ne na jedno volební období, ne do konce této vlády, ale na léta a desetiletí dopředu. A jak to schvalujeme? V padesátiprocentním počtu uprostřed covidové krize na mimořádné schůzi. Já se opravdu ptám, proč tímto způsobem postupujeme. To, že je to strategická záležitost pro Českou republiku, na tom se tady v tom sále shodneme ale úplně všichni. To, že se tím dopodrobna zabýval hospodářský výbor, ekonomickými aspekty celé té záležitosti, je v pořádku. Hospodářský výbor se tím zabýval opakovaně, poslanci měli možnost se k dané věci vyjádřit, vedla se tady široká diskuse.

Pan ministr před chvílí řekl: tento zákon se přece nezabývá žádnou bezpečností. No, není to právě ta chyba? Není to právě to, čím bychom se tady zabývat měli? Protože to přece není jenom ekonomicky strategická záležitost. To je záležitost výsostně strategická i v bezpečnostní politice České republiky. A pokud tento aspekt při projednávání opomíjíme, pokud na něj zapomináme, děláme zásadní chybu. Já nevím, jestli to pan ministr ví, ale bod, který se týká tohoto zákona, už je v současné době po aktivitě pana kolegy Žáčka zařazen na projednání výboru pro bezpečnost. My ten bod máme v programu. A bezpečnostní výbor má plné právo po rozhodnutí většiny svých členů se tímto bodem zabývat. My jsme tak suverénně rozhodli. I když si myslíte, že ten zákon neobsahuje bezpečnostní aspekty, my jsme prostě jiného názoru. A vy nám teď upřete právo, aby se výbor pro bezpečnost touto tematikou zabýval? Jak to vysvětlíte občanům České republiky? Řeknete jim, že ten bezpečnostní aspekt má být opomenutý? Zapomínáte na to, na co upozorňují naše tajné služby v České republice, to je prostě nedůležité, my to potřebujeme mít rychle schváleno v pátek dopoledne v 10 hodin na mimořádné schůzi.

Já prostě tohle odmítám. Takhle nemůžeme přistupovat ke strategické záležitosti, která může ovlivnit další generace v České republice a naši energetickou závislost na někom a na něčem. Proto mi dovolu, vážený pane předsedo, přednést v této chvíli procedurální návrh. Procedurální návrh bude znít jednoduše, navrhuji přerušení projednání tohoto bodu až do projednání dané věci ve výboru pro bezpečnost. (Předsedající gonguje.) Děkuji vám.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Svolal jsem kolegy z předsálí. Ten návrh je procedurální a je hlasovatelný. Právě jsem vás všechny odhlásil a poprosím vás, abyste se znovu přihlásili svými kartami. A pro ty, kteří přicházejí do sálu, padl zde procedurální návrh, abychom tento bod, a tím pádem i tuto schůzi přerušili do projednání ve výboru pro bezpečnost. (Neklid v sále.) Ještě stále přicházejí kolegové z předsálí...

Budeme hlasovat procedurální návrh na přerušení tohoto bodu do projednání tohoto tisku ve výboru pro bezpečnost.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 3 je nás v tuto chvíli přihlášeno 80, pro 33, proti 8. Tento návrh nebyl přijat.

S faktickou poznámkou pan poslanec Dolínek. (Dotazy ze sálu.) Nacházíme se v obecné rozpravě.

Poslanec Petr Dolínek: Děkuji. Já jsem se přihlásil fakticky, jakožto zpravodaj to urychlím. Chtěl bych upozornit na několik aspektů. Možná jsem to měl šířeji říct v úvodním slovu zpravodaje. Mimořádná schůze byla svolána na základě žádosti nikolivěk vlády, ale poslanců. To je první důležitý aspekt. Měl jsem to zdůraznit, omlouvám se.

Za druhé jsem zapomněl připomenout, že Poslanecká sněmovna jako suverén rozhodla o zkrácení projednání ve druhém čtení na třicet dnů, to znamená, že těch třicet dnů uplynulo.

A třetí věc v návaznosti na to, co zde legitimně řekl bezesporu pan předseda Rakušan, chtěl bych pouze připomenout, že Poslanecká sněmovna jakožto suverén hlasovala o přikázání výboru a bezpečnostní výbor neprošel. V posledních třiceti dnech se výbor konal několikrát. Respektuji, že bude projednán zákon. Jenom jsem chtěl technicky říct, co se zde odehrálo. Měl jsem to říct v úvodní zprávě, omlouvám se.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. S přednostním právem pan místopředseda Filip, poté pan předseda Bartošek, poté pan místopředseda Luzar.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Vážený pane předsedo vlády, paní a pánové, budu poměrně stručný.

Já si myslím, že samozřejmě většina zákonů má svůj dopad na občany České republiky, má dopad na fungování státní správy, má dopad na naše vztahy v rámci Evropské unie a má dopad i bezpečnostní. Samozřejmě kdyby nebyl ten tlak, kdyby nebylo toho jednání o tom, jestli je v energetickém mixu jádro tím bezuhlíkovým zdrojem, o který se snažila vláda České republiky, Francie, Švédsko a další státy, Finsko, tak samozřejmě by to bylo složitější, ale pokud se chceme k tomu dostat, tak vyjednávání s Evropskou komisí je podstatné, a proto se také zkracovaly lhůty. Já vůbec nevidím důvod, proč bychom se tím neměli dále zabývat, protože je potřeba, aby vláda České republiky při projednávání s Evropskou komisí měla karty na stole.

A pokud jde o bezpečnost, tak samozřejmě my se tady dohadujeme na uhelné komisi, na jednání těch, kteří se zabývají energetikou, o tom, kdy skončí uhlí, jak bude nahrazeno a jestli ho nahradíme jádrem, nebo plynem. Já si myslím, že pokud bychom měli nahrazovat útlum uhlí plynem, tak budeme mnohem závislejší a bezpečnostně ohroženější stát, než když si postavíme jaderný zdroj, protože, nezlobte se na mě, Evropa je energeticky nedostatečná. Na to nestačí Norsko a zásoby. A zásoby plynu a ropy jsou buď na území Střední Asie, Ruské federace, nebo arabského světa. A že bychom byli v takových přátelských vztazích s těmito regiony, o tom bych vážně pochyboval. Takže potřebujeme zdroj, kdy ta technologie, která bude jistě minimálně evropská, pokud nebude celosvětová, protože výrobců jaderných technologií na světě moc nezbylo.

Před téměř dvěma lety jsme dělali první energetickou konferenci – velkou – kde bylo všech šest velkých dodavatelů. A všichni děkovali. Ať to byly francouzsko-japonské firmy, ať to byli zástupci americko-kanadského Westinghouse, ať to byly čínské firmy, ať to byly ruské firmy, tak všichni děkovali za to, že jsme dali rovné podmínky.

Včera jsme hlasovali o daňovém balíčku. A vy si opravdu myslíte, že když někoho vyřadíme z tendru, že něčeho dosáhneme, že na to budeme mít finančně? Jako jestliže chcete omezit soutěž, tak řekněte občanům České republiky, že budete kupovat

předraženou technologii. Jistě nás budou mít za to všichni rádi. A já nechci připustit, abychom byli energeticky závislí na ruském nebo arabském plynu. Říkám to na rovinu. A jestliže tendr, tak jak je vypsan, a já jsem rád, že jsme na té konferenci s vládou, na té videokonferenci řešili otázku toho, jaké to konsorcium může být. Jednání s jihokorejskými dodavateli bylo podle mě velmi úspěšné. Stejně tak jako byla nabídka jiných firem, ať už jde o francouzskou Arevu, anebo německý Siemens. Všechny tyto firmy se dávají do konsorcia s ostatními.

Já nejsem ten, který by preferoval Dukovany. Jedná se momentálně více o Dukovanech. Ale přeci pro Českou republiku je bezpečnostně nejlepší z pohledu energetické bezpečnosti, jaderné bezpečnosti, ale dokonce i politické, tedy mezinárodněpolitické bezpečnosti Temelín, protože v něm jsou dodávky jak z Ruské federace, tak ze Spojených států amerických. A já Temelín znám důvěrně, bydlím od něj 20 kilometrů. A moc dobře si pamatuji jako mladý začínající politik, když jsem tam jezdil v 90. letech, ještě v dobách federace. A je to jedna z nejmodernějších elektráren, kde právě dohoda mezi dodavateli z Ruské federace a ze Spojených států amerických ukázala, nakolik je tento projekt životaschopný. Jsou jenom dva takové životaschopné projekty – Sizewell ve Velké Británii a Temelín. A my to chceme vyloučit? Například spolupráci Rosatomu s – já nevím, se kterým z dodavatelů ze západní Evropy nebo ze Spojených států a Kanady? Já to vyloučit nechci, protože jenom taková dodávka nám zabezpečuje nejlevnější, nejmodernější a také nejbezpečnější elektrárnu. A nebudu stát před lidmi v Českých Budějovicích a budu říkat, ano, já jsem svým hlasováním způsobil, že tady máme dodávku o 100 % nebo o 200 % dražší.

Děkuji vám.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji vám. Jsou zde dvě faktické poznámky – pan poslanec Lipavský, poté pan místopředseda Fiala.

Poslanec Jan Lipavský: Děkuji za slovo. Chtěl bych říct, že je naprosto nehorázné, jakým způsobem hazarduje tato Sněmovna s bezpečností České republiky. To, co tady říkal pan ministr, že ten zákon neřeší bezpečnost, tak to je právě ten problém. Je problém, že se tím bezpečnostní výbor nezabýval. A je problém, že vláda věrohodně nepředložila Parlamentu – a teď mluvím jak o Sněmovně, tak o Senátu – doklad o tom, že řeší ten geopolitický aspekt. Já se ke všem těm věcem, které říkal pan místopředseda Filip, ještě vyjádřím ve svém projevu, kde jsem řádně přihlášen, ale tohle jsem měl zapotřebí sdělit. Děkuji za slovo.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji za dodržení času s rezervou. Pan místopředseda Fiala.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Vážený pane předsedo, vážení členové vlády, dámy a pánové, myslím, že je velká chyba, že na to spěcháme a neumožníme, neumožnili jste projednání v bezpečnostním výboru. Tohle není záležitost, která se týká této vlády, dokonce ani ne příští vlády. To je záležitost, která má prostě dlouhodobé dopady na Českou republiku. A podle toho bychom k ní měli přistupovat.

A jak tady poslouchám pana předsedu Filipa, to přece není tak, že někdo chce jadernou energetiku a někdo si myslí, že ji nepotřebujeme. ODS je naprosto jednoznačně přesvědčena, že jadernou energetiku potřebujeme. Jsme pro dostavbu. Vůbec v tom nemáme žádné pochybnosti. Jádro musí být součástí energetického mixu. To je prostě naprosto zjevné. Ale taky je nám jasné, že takováto strategická infrastruktura představuje určitá rizika, rizika pro bezpečnost České republiky. A s těmito riziky je potřeba se vypořádat. A my jsme přesvědčeni, že není možné ignorovat hlasy celé bezpečnostní komunity, tajných služeb, různých varování, která tady jsou, že prostě to není správné. A že abychom dosáhli dobrého výsledku pro Českou republiku a kvalitní české energetiky v budoucnosti, že je prostě potřeba u toho tendru už na začátku ta rizika eliminovat – na začátku, ne až někde na konci – a vyloučit ty firmy, které jsou ze zemí, nebo napojeny na země, které evidentně představují bezpečnostní riziko pro Českou republiku. A o tomhle je ta debata.

A nepočkat ani na to, až to projedná bezpečnostní výbor, až se vyslechnou všechny argumenty, až bude mít Sněmovna na stole zcela jasně vydiskutovaná na bezpečnostním výboru ta rizika, která tady jsou, to já považuji opravdu za chybu a neomluvitelné jednání z hlediska strategických a bezpečnostních zájmů České republiky.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Faktická poznámka pan předseda Jurečka – stáhl svoji poznámku a hlásí se s přednostním právem. V tom případě jste čtvrtý v pořadí. Faktická poznámka – paní poslankyně Langšádlová.

Poslankyně Helena Langšádlová: Dobrý den, dámy a pánové. Pane vicepremiéře, já musím reagovat na ty věci, co tady zazněly, abychom si řekli, jak jsou věci loženy. (Hovoří důrazně, rozčileně.) Jsem členkou vládního výboru. Byla jsem o některých věcech informována, a o některých ne! Pane vicepremiéře, já se cítím podvedena a s politováním musím říct, že i vámi!

V čem je největší problém, vážení kolegové? No přece v tom, že ČEZ chce stavět výhradně na bezpečnostní výjimku zákona o zadávání veřejných zakázek podle § 29a. Na bezpečnostní výjimku! Ale nenaplnil zákonné podmínky. A vy to přece víte! Přece víte, že aby byly dodrženy tyto bezpečnostní podmínky, tak tady byl zpracován materiál, který schválila vláda – vaše vláda – kde byly zpracovány bezpečnostní zájmy. A tyto bezpečnostní zájmy nebyly promítnuty do zadávací dokumentace! A v tom je základ toho problému! (Ministr reaguje od stolku zpravodajů.) Omlouvám se. Protože není možné hovořit o tomto zákonu bez bezpečnostních souvislostí. Tato stavba má energetický, ekonomický i bezpečnostní rozměr. (Ministr opět reaguje.) Pane vicepremiéře, to nelze oddělovat. A vy jste tohle nedodrželi!

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. To je z faktických poznámek vše. A nyní vystoupí pan předseda Bartošek, připraví se pan místopředseda Luzar. Přednostní práva v rámci rozpravy.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji za slovo, pane předsedo. O tom, že dostavba jádra je součástí mixu, je v pořádku, to jsme v souladu. A že Česká republika by měla být, co se týká energie, země, která spíš vyvází, než dováží energii, to jsme také v souladu.

Každopádně není možné, o tom jsem přesvědčen, aby ekonomický zájem byl nadřazen zájmu v oblasti bezpečnosti a suverenity státu. Jsem přesvědčen, že zákon, tak jak je předložen, neposkytuje dostatek bezpečnostních záruk, staví Českou republiku do nevýhodné pozice. A z toho důvodu jsem se rozhodl, že předložím pozměňovací návrh, který je v systému pod číslem 6868. V podrobné rozpravě se k němu přihlásím. A vláda má možnost při svém rozhodování a Poslanecká sněmovna tuto bezpečnostní rovinu zohlednit a tento pozměňující návrh přijmout.

Doslova cituji: "V § 3 se doplňuje odstavec 6, který zní: Ministerstvo návrh na uzavření smlouvy o výkupu nepředloží, pokud by uzavření smlouvy mohlo ohrozit životní nebo strategický zájem dle platné Bezpečnostní strategie České republiky. Před uzavřením smlouvy o výkupu si ministerstvo vyžádá stanovisko všech zpravodajských služeb České republiky, přičemž tato stanoviska budou po projednání vládou předložena k projednání příslušným výborům Parlamentu." Česká republika je totiž vázána platnou bezpečnostní strategií, která jasně definuje životní a strategické zájmy státu. A právě tento zákon by měl akceptovat tuto bezpečnostní strategii.

Ještě k tomu zákonu pár bodů. Buďme upřímní, obsah zákona naprosto neodpovídá názvu a avizovanému účelu zákona. Místo aby řešil skutečný přechod k nízkouhlíkové energetice celé České republiky, tak se věnuje pouze elektřině, a to pouze z jádra, a to reálně pouze z jednoho aktuálně zvažovaného nového bloku, což je naprosto nepřipustné a účelové zúžení zákona. A myslím, že ten zákon by se mohl jmenovat lex Dukovany.

Dále to, co vidím jako velkou slabinu tohoto zákona, je, že takto postavený zákon neřeší ani koncepční rozvoj jaderné energetiky, ale je jasně postaven tak, aby zlegalizoval ex post již přijatá rozhodnutí vlády v rámci procesu přípravy výstavby jednoho nového bloku v jaderné elektrárně Dukovany. Druhým stejně důležitým cílem je mít schválenou legislativu, na jejímž základě by bylo možné v Bruselu před Evropskou komisí obhájit státní podporu v rámci výše zmíněného jednoho konkrétního bloku, a to bez jakýchkoli ambic řešit koncepčně nejen další projekty v jádře, ale celkově přechod České republiky na nízkouhlíkovou energetiku.

Myslím si, že je až skandální, že tak krátký zákon o 13 paragrafech na 8 stranách by měl řešit komplexní problematiku výstavby projektů za stovky miliard až biliony korun. Jsem přesvědčen, že tento zákon je reálně zcela nepoužitelný pro rozvoj jakéhokoli dalšího projektu, než jen velmi specifické části v současné době připravovaného jednoho projektu v Dukovanech. O tom, že by měl řešit i celou řadu dalších věcí týkajících se nízkouhlíkové energetiky mimo jaderný sektor, si asi nemusíme vyprávět.

Rozumím tomu, že vláda musí činit aktivní kroky, ale odmítám, aby takhle vláda prodala bezpečnost České republiky. Včera jsme byli svědky toho, nebo dnes nad ránem, že se prohlašoval propad veřejných financí za 130 miliard. A teď to berte obrazně – v podstatě dva roky nebo tři roky tohoto propadu by nám to jádro zaplatily. A jsem přesvědčen, že vláda, tak jak se chová nezodpovědně k veřejným financím, se nemůže chovat k bezpečnosti České republiky, této země. Já pevně věřím, že vláda podpoří můj pozměňovací návrh, ke kterému se přihlásím v podrobné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Budeme pokračovat v rozpravě. S přednostním právem Leo Luzar, připraví se pan Marian Jurečka. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Leo Luzar: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Vážený páni ministři, dámy a pánové, četl z vás někdo ten návrh zákona? Já mám dojem, že ho tady nikdo nečetl. Sice je tady citace, ano, 19 stránek, 13 paragrafů. Ale četl ho někdo opravdu? Nebo je to jenom hra? Já mám někdy dojem, že když tady přijde zákon, který bude hovořit o tom, že postavíme vysokorychlostní železnici směrem na východ, tak okamžitě někdo vystartuje, že tam musí být implicitně napsáno, že po tom nebudou jezdit ruské vlaky, protože je to bezpečnostní riziko. Když přijde vláda a řekne: my chceme širokorozchodnou železnici směrem na Polsko, abychom mohli lépe obchodovat s Ruskem a dovážet sem suroviny, např. uhlí, tak někdo vystartuje: ohrožena bezpečnost České republiky, musí tam být napsán paragraf, že to bude probírat výbor pro obranu a bezpečnostní služby se k tomu budou vyjadřovat! Ale kolegyně, kolegové, oni se k tomu vyjadřují. Vždyť jsme si tady přijali zákon o ověřování zahraničních investic. Vždyť to je dokonce pár dnů, co jsme si ho odsouhlasili. A ten zákon je přece jasný. Tam je jasné stanovisko a jasná úloha bezpečnostních služeb České republiky, aby ověřovaly, jestli ten investor, který tady přichází, je investorem, který splňuje vysokou míru bezpečnosti a transparentnosti v té investici. Nebo se mýlím? Pro co jste zvedali ruku, když jsme hlasovali o tomto zákoně?

Řekněme si, co je základní problém. Je tady skupina poslanců, poslankyň, kteří když vidí někde nápis Čína nebo Rusko, tak automaticky jsou proti. I kdyby to měl být jenom turistický let do Moskvy. Ale v tomto zákoně, který je tady předložen, není půl slova o tom, že bychom měli zvýhodňovat Čínu nebo Rusko. Si přečtete ten návrh zákona, kolegyně, kolegové.

Já udělám takový malý exkurz, protože je vidět, že to asi potřebujeme. Předmět a účel úpravy v § 1, jsou to dva body a stanovují práva a povinnosti spojené s přechodem České republiky k nízkouhlíkové energii. Máme tady účel zákona a kdybyste si ho přečetli, tak se možná vyvarujeme tady těchto debat. Za prvé, že je v zájmu ochrany klimatu příspěvek k dekarbonizaci výroby elektřiny, a za druhé zajistit energetickou bezpečnost České republiky prostřednictvím výroby elektřiny v nízkouhlíkových výrobnách na území České republiky a zvýšit podíl elektřiny nízkouhlíkových výroben na hrubé konečné spotřebě v České republice při současném zohlednění zájmu zákazníků na minimalizaci dopadu opatření na ceny energií zákazníků v České republice. – Kde tady nacházíte stopu Číny a Ruska? Kde v tom vidíte to ohrožení bezpečnostních zájmů? Všichni se tady bijou hrdě v prsa, že jadernou energetiku podporujeme. Ale abychom podporovali jadernou energetiku, a teď je úplně jedno, kdo ji bude stavět, úplně jedno, tak tento zákon potřebujeme, aby mohla začít notifikace, ale hlavně abychom to měli z čeho postavit. Protože tento zákon je o modelu, finančním modelu další práce s jadernou energií v rámci svých zákazníků, v rámci výkupu energií, v rámci prodeje energií a fungování na tomto volném trhu s energiemi. Není o Rusku, není o Číně.

Jeho základní bod v § 3 se jmenuje Smlouva o výkupu. Jasně stanovuje, jak bude v různých fázích v nabíhání výroby jaderné energie postupováno. Ale znovu zdůrazňuji, zase s dohledem na cenu a s možnostmi, jak se k té ceně dostat a jak fungovat vůči zákazníkům. Ani půl stopy o Rusku a Číně.

V § 4 se hovoří o financování výstavby nízkouhlíkové výroby. Je tady model, jak se na tu výstavbu budou dávat prostředky tak, aby to nestálo občany tolik, ale aby tam byla možnost tuto výstavbu podporovat a financovat ne na úkor občanů. A tady jsme vázáni evropskou legislativou. Může stát vstoupit do soukromého subjektu? A kolegové, kolegyně, řekněme si, kdo prodal akcie ČEZu, proč není ČEZ plně státní podnik. Kdyby

byl, tak není problém. Nemusíme se ptát Evropy a můžeme rozhodovat jako stát. Ale on tam je soukromý vlastník, více soukromých vlastníků. Kdo za to může? Přiznejte si, kdo za to může!

Toto způsobuje tyto problémy a teď stát hledá model, jak ven z tohoto problému, ale tak, aby to nebylo na úkor občanů, protože ta výstavba, to jsou desítky a stovky miliard, které budou stát nové zdroje jaderné energie. A nikdo tu neřekl, že jadernou energii nechce. Možná bych to chápal ještě od kolegů Pirátů. Ti automaticky odmítají tyto záležitosti, protože nemají rádi uhlí, jádra se bojí, tak zůstává snad jenom solární energie, kterou podporují. Ale je to evropský trend. Ano, je to evropský trend. V Evropě se odstavuje jádro, odstavují se uhelné elektrárny. Ale nám to tady jedno není. My potřebujeme i tu energii z uhlí, my potřebujeme i tu energii z jádra. A pokud máme utlumit uhlí, tak potřebujeme více energie z jádra. A pokud potřebujeme více energie z jádra, musíme najít model financování.

Tak řekněte dobře, pravice: my, kteří tady vystupujeme, tento zákon neschválíme. A jestliže ho neschválíme, tak z druhé strany občanům musíme říci: vytáhněte peněženky, občané, jádro, protože ho chceme a budeme muset ho mít, bude dražší a vy budete platit více. Řekněme to otevřeně, protože ten problém je právě o tom. A není pravda, že se týká pouze nových bloků, nebo nového bloku. On tady obecně hovoří podle výkonu energetického zdroje, jak bude postupováno. A týká se všech parametrů dalšího postupu – nákupu, distribuce a fungování s elektrickou energií. Nepůjdu zde do detailů.

Proto si jasně řekněme, že tohle, tento zákon, slouží pouze jako záminka některým, kterým se nelíbí, že by jadernou energetiku v ČR a její rozvoj měl doprovázet transparentní průběh výběrového řízení, soutěž o co nejlepší podmínky a co nejlepší cenu při zachování všech bezpečnostních standardů státu, který je, ač se mi to osobně nemusí líbit, členem NATO, členem EU a je povinen dodržovat všechny bezpečnostní normy, které jsou svázány s touto účastí v těchto souborech.

Ale vy chcete něco navíc, jako byste nevěřili Evropské unii, že je schopna zkontrolovat transparentnost, anebo se chcete někomu zavděčit, aby vypadli ti, kteří reálně – reálně jsou schopni tento blok, to jádro realizovat a stavět ve světě. To si odpovězte. Ale zase, ta odpověď není vůči tomuto zákonu. Ten zákon hovoří úplně o něčem jiném. A zase se vrátím na začátek. Pokud tady přijde návrh zákona, že budeme stavět vysokorychlostní železnici směrem na východ, tak očekávám, jak velice rychle vystoupíte s tím, že ano, že podporujete vysokorychlostní železnici, ale trváte na tom, aby se na tom nesměly podílet ani ruské, ani čínské firmy, aby tam nesměli jezdit ruští a čínští občané, abychom zboží z Ruska a z Číny vůbec nevozili, protože to ohrožuje národní bezpečnost. Jsem zvědav, jak to budete vysvětlovat občanům, pokud tento návrh neprojde, nezačne notifikace, a o to tu tady jde, aby byla notifikace v EU s tímto postupem a mohli jsme takhle postupovat, že tolik požadovaná výstavba jaderné energetiky bude buď a) odložena; v ten moment budeme muset prodloužit životnost zhruba za rok 2035, 2040 stávajících zdrojů elektrické energie, to znamená těch v uvozovkách špinavých, anebo to bude podstatně dražší. Ale to si zodpovězte svým voličům sami. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní s přednostním právem pan poslanec Jurečka a ještě před ním jsou dvě faktické poznámky – Petr Třešňák a Jan Lipavský. Pane poslanče, máte slovo k faktické poznámce.

Poslanec Petr Třešňák: Pěkné dopoledne. Já doufám, že není potřeba té demagogie, co tu zaznívá od poslanců KSČM. Tak za prvé, Piráti se rozhodně nebojí jádra a jistě tvrdí, že do budoucna uhlí nepotřebujeme.

A když jste říkal, pane kolego Luzare prostřednictvím pana předsedajícího, že jsme ten zákon nečetli. Já v tom zákoně mám čtyři pozměňovací návrhy, kolega Lipavský dva. My jsme ten zákon opravdu podrobně četli. A já tedy doufám, že i to, o čem jste mluvil, že pak podpoříte, protože právě jeden pozměňovací návrh, já o tom budu mluvit za chvíli v té řádné přihlášce, právě tvrdí to, že nerámkuje ten zákon na jeden konkrétní projekt, ale dělá ho mnohem univerzálnějším. A ten druhý právě nastavuje cenový strop tomu projektu. Takže netvrďte prosím prostřednictvím pana předsedajícího, že my chceme vyšší cenu za takový projekt. Naopak my si před svými voliči obhájíme, že jsme tu cenu chtěli zastropovat.

A pak když jste mluvil v souvislosti se zahraničními investicemi, tak to byla také demagogie, protože toto není zahraniční investice. To je česká investice, akorát technologie se poptává někde v zahraničí. Ale zaplatí to ve finále občan ČR, ať už prostřednictvím toho tarifu, anebo prostřednictvím daní. Takže ta analogie se železnicí na východ je také úplně lichá.

A kdybych ještě navázal – nevím, jestli to stihnu v té faktické – na to, co říkal pan místopředseda Filip, s takovým tím vzorem Temelín, Tuším, že tvrdil ještě o Sizewellu, kde se kombinuje východní a západní technologie, ono těch bloků je mnohem víc, ať už to je Loviisa, Búšehr a plno bloků na Ukrajině. Ale to není to podstatné, že tam je technologie z Číny, z Ruska. Podstatné je, kdo je tím generálním dodavatelem a kdo inkasuje značnou část těch prostředků, které jsou navíc s veřejnou podporou.

Tak jsem to stihl. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní pan kolega Čížinský s faktickou poznámkou a přihlášený s přednostním právem pan předseda Jurečka. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Rád bych komunistům a jejich voličům připomněl, že právě tak, jak je ten návrh navržen, tak si lidé mají připravit ty peněženky, protože je to bude stát hodně peněz.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce a můžeme pokračovat, s přednostním právem vystoupí pan předseda Marian Jurečka a v řádné rozpravě Petr Třešňák. Pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Marian Jurečka: Děkuji. Vážený pane předsedající, pane ministře a další dva ministři, členové vlády, já tady k tomuto zákonu musím vystoupit z několika důvodů, protože si myslím, že na první pohled ten zákon zní ve svém názvu velmi pozitivně. Ten přesný název je zákon o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice a o změně zákona atd. Když si to člověk přečte, tak si řekne, je to super, Česká republika myslí na budoucnost v mnoha ohledech, chce chránit daleko více životní prostředí, chce využívat bezemisní obnovitelné zdroje, nebo nízkemisní, a to znamená prostě, že tady přichází něco, co třeba běžný občan by si mohl také vyložit tím, že bude

tady nějaká rozumná podpora pro firmy, především pro domácnosti v ČR, aby mohly třeba dělat daleko větší instalace solárních fotovoltaických systémů na střechy rodinných domů, budovat tepelná čerpadla atd.

Já musím říct, že my za KDU-ČSL dlouhodobě usilujeme o to, aby ten potenciál zhruba 1,8 milionu domácností v ČR, které mají střechy svých rodinných domů, abychom ten potenciál využili. Vezměte si, hrubým propočtem průměrná domácnost v ČR zaplatí za elektrickou energii 34 tisíc korun ročně. Kdybychom dali těm lidem šanci mít tady na těch 1,8 milionu domech fotovoltaiku, solární systém, kombinaci tepelného čerpadla, tak bychom těm domácnostem nechali trvale zhruba 64 miliard korun v peněženkách těchto daňových poplatníků ČR, posílili bychom vlastní soběstačnost i vlastní bezpečnost.

To by člověka asi napadlo při přečtení názvu toho zákona. Jenomže když pokračujete dál, tak v zásadě záhy po přečtení prvních dvou paragrafů zjistíte, že tomu tak není, protože vlastně se jasně hovoří, že už to tedy nebude pro každého, ani náhodou to nebude, ale dočtete se, že to bude jenom pro toho, kdo bude mít zdroj výroby elektrické energie nad 100 megawattů, bude to jádro, návaznost na zákon o jaderné energetice, bude muset splňovat všechny licenční podmínky atd.

Takže ano, to, co tady dneska zaznělo, kdyby se to jmenovalo zákon o nahrazení kapacity výroby elektrické energie z jádra v lokalitě Dukovany, tak by to byl asi daleko přesnější popis. A mohli bychom ještě k tomu přidat, a také zákon, který s vysokou pravděpodobností vytváří závazky, které daňového poplatníka v České republice budou stát docela velké finanční prostředky, protože v tom zákoně se dále hovoří o tom, že vlastně tento mechanismus a tento princip bude garantovat investorovi, kterým v tomto případě bude společnost ČEZ, to, že nastavíme mechanismus, který plně pokryje investiční náklady na výstavbu tohoto zdroje, tedy této jaderné elektrárny, pouze tam je pěkná formulace "a přiměřený zisk". Jak se ten přiměřený zisk bude stanovovat? Kdo o tom rozhodne, co je přiměřený zisk? Ministerstvo průmyslu a obchodu, valná hromada ČEZ? Rozhodně to ale nebude Parlament České republiky.

Jsme v situaci, kdy my tady dáváme obrovský bíančo šek jako zákonodárci tímto rozhodnutím, pokud toto podpoříme, že tady v zásadě o obrovských finančních transakcích v řádu stovek miliard korun s dopadem na české domácnosti, českého daňového poplatníka, se bude rozhodovat ve vztazích v horším případě mezi ministrem a Ministerstvem průmyslu a obchodu a vedením společnosti ČEZ, v tom možná lepším si vyžádá vláda, že to bude chtít třeba připomínkovat, bude to chtít posvětit na úrovni vlády. Není tady nic o tom, že by tyto parametry muselo Ministerstvo průmyslu a obchodu projednat třeba alespoň se souhlasem rozpočtového výboru Sněmovny. To znamená, volení zástupci České republiky, Parlamentu, nebudou mít žádnou možnost kontroly nad tím, jakým způsobem bude potom ve znění toho zákona profinancována část nákladů i část toho přiměřeného zisku. To je první velké nebezpečí, které já tady vidím.

Druhá věc, která mi velmi vadí, je nerovnost toho, co tady vytváříme. Na jedné straně říkáme, chceme tady obnovitelné zdroje, chceme nízkoe emisní zdroje, chceme se tady chovat zodpovědně k životnímu prostředí, a vůči jednomu zdroji dáme takovouto obrovskou formu podpory a záruk. To znamená, stát řekl, že si půjčí za ČEZ, to znamená, vydáme dluhopisy, zatížíme ještě víc státní dluh, ano, nebude se to počítat do bilance, tomu já rozumím, ale stát si to půjčí. Kdyby se cokoli stalo, tak za to bude de facto na konci zodpovědný daňový poplatník, který to vždycky musí nějak zaplatit.

Nejsou tady žádná opatření v tom zákoně, která by říkala, jakým způsobem se bude posuzovat ten přiměřený zisk, co všechno se vejde do nákladů, a ještě tedy stát říká: a tomu investorovi my kromě toho, že mu zařídíme peníze na tu investici, tam budeme garantovat, že ta investice je plně návratná, s přiměřeným ziskem. No přátelé, kdo by tohle nechtěl v České republice? Firmy, občané, domácnosti. Safra, to není úplně spravedlivé. Já chápu, že tu elektrickou energii z velké části budeme spotřebovávat my, možná se to bude ještě exportovat v budoucnu, uvidíme, ale já si kladu otázku, proč stejným principem nemá tato vláda ochotu přistupovat i k těm domácnostem, o kterých se hovořilo. Proč v návrhu zákona o POZE není řečen stejný princip: ano, milé domácnosti, vážení občané České republiky, my si vás tak vážíme, že jsme připraveni dát vám i určitou míru přiměřené podpory pro provozní podporu vašich budoucích fotovoltaických elektráren na střechách rodinných domů v České republice, které vám přispějí k tomu, že vy budete více soběstační a ušetříte dlouhodobě finanční prostředky. Vždyť to je přece rozumná politika státu. Takhle by se ten stát měl chovat, říci: já tady nechci mít občany na sociálních dávkách, já hledám parametr trvale dlouhodobé podpory, vyřeším problém životního prostředí, emisí, klimatu a zároveň vám dávám nástroj, jak mít více peněz na vzdělání vašich dětí, na zlepšení ekonomické situace rodin. To mi dává strašně velkou logiku.

To bych byl rád, kdybychom v tom případě celý tento konstrukt chtěli dát do jednoho zákona, zákona o podporovaných zdrojích energie, to by mi dávalo logiku, protože vytváříme lex Dukovany. Takže to je ta druhá rovina, kdy prostě ti, kteří by si tu podpory mohli zasloužit nejvíce, kde by mohla vzniknout velká kapacita výrobní v kombinaci s baterkami, které by mohly fungovat třeba i na komunální úrovni, by ten celý systém mohl být velmi zajímavý a stabilní v budoucnu, ale o tom se prostě neuvažuje.

Pak tady chci zmínit třetí záležitost, která si myslím, že je velmi zásadní, a to je dopad na bezpečnostní politiku České republiky v rámci geopolitického prostředí. Já si myslím, že rozumný stát, rozumný zákonodárce, rozumná vláda má dělat vždycky to, že se snaží spolupracovat s těmi, které může označit za své dlouhodobé a spolehlivé spojence, a vyvarovat se rizik spolupráce s těmi, kteří mohou být těmi, kdo ten stát ohrožují. Mně se v tomhle ohledu hrozně líbí dlouhodobá filozofie Izraele, státu, který se poučil a dělá to celou dobu ve své novodobé historii, to znamená, říká jasně, co si můžeme vyrobit sami, tak si sami vyrobíme, co musíme nakoupit, co neumíme sami vyrábět, tak nakupujeme od svých spojenců, a od svých potenciálních nepřátel vůbec nic nenakupujeme. Protože proč by svými penězi podporovali toho, kdo je v budoucnu bude ohrožovat?

To je stejný příběh v tomto případě. Proč my máme vystavovat riziko pro Českou republiku v budoucnu tím, už jenom tím, že v tom tendru budeme dávat někomu zadávací podmínky? Proč mají mít různé skupiny vlivu, komunisté z Ruska a z Číny, k dispozici zadávací podmínky toho tendru, konzultovat detaily těchto záležitostí? Proč připouštíme vůbec tu variantu, že na konci toho příběhu by tady někteří lidé chtěli mít dodavatele z Ruska a z Číny?

Prosím vás pěkně, podívejte se na poslední příklad. Ruská dodávka jaderné elektrárny v Bělorusku, je to asi příběh starý dva nebo tři týdny, ruský Rosatom, státní firma, zdroj 1200 MW – jak to dopadlo? Prezident Lukašenko tam přijel, spustili to, a neběželo to ani 24 hodin. Hm, já tedy nevím, jestli bych byl tak naivní, že bych si šel koupit auto, které běželo a fungovalo první den a říkal: To je skvělý, takového dodavatele já chci mít jako v té dodávce.

Mimochodem, jenom tak pro zajímavost, cena té dodávky – 220 miliard. Nechápu, proč tady česká vláda počítá s tím, že chce tady postavit v příštích letech elektrárnu za nějakých 186 miliard, když v Bělorusku teď tu elektrárnu dostavili za 220 miliard při stejné kapacitě. To jsme furt tak naivní? Vysvětlíte to někdo. Počítáme, že se to bude stavět v budoucnu, takže se musí připočítat nějaká inflace, zvýšená cena práce atd. Obecně se ví, že původně kalkulované ceny na základě příběhů ze světa jsou nakonec někde v dvaapůl- až trojnásobku. Vlastně už i to, jakým způsobem je konstruována postupně ta cena i ta záruka pro ten dluh, tak ta už dnes hovoří o těch zhruba necelých 230 miliardách korun.

Takže tady je více věcí, které nejsou v souladu, a není na to dostatečně upozorňováno. Mrzí mě, že vláda tyto věci nezohledňuje.

Tady říkám jednoznačně, když se nám za rok podaří změnit poměry sil ve Sněmovně a bude tady za rok jiná vláda, tak já říkám za KDU-ČSL, pokud se to nepodaří teď při projednávání tohoto zákona, tak z tendru dodavatele z Ruska a z Číny vyloučíme. Odmitám tady riskovat to, že tady bude nespolehlivý dodavatel. Odmitám tady riskovat to, že se budeme dostávat do sféry vlivu různých typů lidí z těchto států a z těchto komunistických stran. Myslím, že ty zkušenosti tady jsou a chyby je potřeba neopakovat a poučit se z nich.

A myslím si, že mi dává daleko větší logiku, když říkáme na jedné straně ano, jadernou kapacitu výroby v Dukovanech je třeba nahradit, to my za KDU-ČSL nezpochybňujeme, jenom říkáme, dělejme to transparentně, bezpečně a předvídatelně. A vytvořme si mechanismy, aby ty případné náklady pro stát a pro daňového poplatníka byly s minimálními riziky, aby byly kontrolovatelné Sněmovnou, Parlamentem. A ne že se vytvoří bílko šek na dobu – my ani nevíme na jakou dobu – na dobu fungování elektrárny, takže vlastně nikdo nemůže říci zodpovědně, co to pro toho daňového poplatníka bude znamenat.

Takže berme tyto věci velmi seriózně, velmi vážně. Neotevírám to, že tady je pominut víceméně proces nějaké předběžné notifikace, od konzultace návrhu tohoto zákona i s Evropskou komisí. A já fakt nechci, aby Česká republika šla cestou Srbska nebo Maďarska a dostávali jsme se tak výrazně pod sféru vlivu Ruska nebo Číny. Prosím pěkně, ten příběh z Běloruska posledních týdnů je velkým varováním toho, kam to může směřovat. Takže dělejme takovou investici, ale dělejme ji transparentně, efektivně a se spolehlivými partnery.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Marianu Jurečkovi. Nyní pan poslanec Petr Třešňák, který je přihlášen do rozpravy, připraví se pan poslanec Jan Čížinský.

Poslanec Petr Třešňák: Ještě jednou pěkné dopoledne, teď tedy už v té řádné rozpravě. Já pomínu, jakým způsobem se zde tento zákon se zjevnými nedostatky tlačí, a pokusím se tedy být maximálně stručný a věcný především k těm svým pozměňovacím návrhům, které pak budu načítat v podrobné rozpravě.

Opět zde musím deklarovat, a už jsem to zde dneska jednou řekl, že jsem zastáncem výstavby nového jaderného zdroje, protože na to má Česká republika výborné know-how

a navíc je to jednou z cest k dekarbonizaci, což je jedna z hlavních tezí toho zákona. Avšak musím i reagovat a opravit pana ministra Havlíčka, který zde tvrdil, jak je nad zákonem široká politická shoda, vlastně to zde komentovala už paní poslankyně Langšádlová.

Jistě, na tom stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů mají zastoupení všechny politické strany ve Sněmovně, ano, a je shoda nad potřebou takového zdroje, nicméně už tam není ta široká shoda nad investorským modelem, nad dodavatelským modelem a právě ani nad způsobem té veřejné podpory ve vztahu k předloženému zákonu. Nicméně ten zákon měl mnoho zajímavých momentů, když se převaloval v eKLEPu, tedy potažmo v mezirezortu, a přibývaly tam připomínky jednotlivých ministerstev a měnila se průběžně jeho textace. Takovým zajímavým momentem, který se tam několikrát objevil a zase zmizel, byl paušál za jistič, který je kupodivu i v té poslední verzi, avšak z hlediska spotřebitelů by mělo být férové platit za skutečnou spotřebu, nikoli paušál za jistič. Proto jsme předložili pozměňovací návrh 6881, kterým tento zjevný nesmysl ruší a narovnává to tak, aby síťové tarify byly určovány obdobně jako u dalších zdrojů, ale především aby nad nimi měl pravomoc Energetický regulační úřad.

Další pozměňovací návrh, pod číslem 6874, řeší právě to zmiňované zastropování realizační ceny jak z důvodu ochrany státního rozpočtu a spotřebitelů před případným dopadem nárůstu té ceny v rámci té výstavby, tedy tak, aby ta realizační cena, která se promítne do tarifu, byla zastropována zhruba na té částce, o které se běžně hovoří v médiích. Je tam výpočet při současném kurzu, tuším asi ze 62 eur, v korunách tam máme uvedeno 1620 korun za megawathodinu.

Dále, postup podle toho současného návrhu zákona není prakticky přezkoumatelný, resp. by se muselo postupovat dle občanského zákoníku. Proto navrhujeme v pozměňovacím návrhu 6875 změnu tak, aby se u smluv vyplývajících ze zákona neprobíhalo podle soudního přezkumu právě na základě problematické části páté občanského soudního řádu, ale aby v této věci rozhodoval Energetický regulační úřad, jehož rozhodnutí bude poté přezkoumatelné správními soudy.

A jsem rád, že zde na začátku pan ministr zmínil, že zákon neřeší jen výstavbu pátého bloku v Dukovanech, ale obecně investice do jaderné energetiky. Proto tedy doufám, že bude mít podporu i pozměňovací návrh 6872, který ruší ten spodní výkonový strop, resp. to omezení na 100 megawattů, a tento zákon by pak byl použitelný např. i pro malé modulární reaktory.

A ještě taková malá faktická na konec k panu poslanci Jurečkovi. Nechci být ďáblovým advokátem, co se týká stanovení výše té ceny. Já ve všem, co jste řekl, souhlasím, především např. v tom odstrašujícím příkladu spíš z Maďarska než z Běloruska, Bělorusko je takovou samostatnou kapitolou mimo Evropskou unii. Nicméně kdybych měl porovnávat tu investici jaderné elektrárny Astravec, tak ta probíhala na zelené louce bez potřebné infrastruktury, takže je logické, že ta cena tam musela narůst. V tomto bych byl optimista, věřil bych, že se skutečně bavíme o 160 až 180 miliardách korun. Nutno ale říci, že v těch overnight costs není započítána opravdu ani cena peněz.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Třešňákovi. Nyní pan poslanec Jan Čížinský, připraví se Helena Langšádlová. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Jan Čížinský: Dámy a pánové, zákon, který projednáváme ve druhém čtení, otevírá cestu k největší zakázce v dějinách České republiky, jejíž hodnota se bude pohybovat v řádu stovek miliard korun. Přesnou částku nikdo neví a nikdo se o její vyčíslení v tuto chvíli ani nesnaží. Přesto jeho projednávání tady ve Sněmovně zatím doprovází poměrně poklid. Pan vicepremiér Havlíček při prvním čtení říkal: pojďme všechno prodiskutovat na hospodářském výboru. Ale na tomto výboru se žádná velká debata nevedla. Ti, kdo měli přijít, asi nepřišli. Diskutovalo se spíš o tom, jak tento zákon co nejdříve protlačit Sněmovnou. Je to jasně zřetelné na zvukových záznamech. Garanční výbor po prvním čtení dostal dva pozměňovací návrhy, oba od kolegy Lipavského, oba byly výborem zamítnuty. V posledních dnech k tomuto zákonu všichni dostáváme mnoho e-mailů od občanů, kteří vyjadřují oprávněné obavy o bezpečnostní rizika a o dopady zákona na ceny elektřiny pro každého odběratele. Přesto byl včera večer v systému nahrán jediný pozměňovací návrh od kolegy Jana Bartoška, což se dneska změnilo. Máme tedy opravdu co do činění se skvělou předlohou, která potřebuje jediné – být co nejdříve schválena?

K procesu přípravy zákona. Pan vicepremiér Havlíček v prvním čtení mluvil o velkém obratu v přípravě dostavby Dukovan. Řekl, že za posledních třináct nebo čtrnáct měsíců se podařilo vytvořit jízdní řád, model financování, investorský a dodavatelský model, uzavřít klíčové smlouvy mezi ČEZ a státem, zahájit notifikační proces s Evropskou komisí a připravit tento zákon. Netroufám si hodnotit zbytek tohoto úsilí koncentrovaného do posledního roku a půl, ale pokud jde o zákon, který právě projednáváme, platí úsloví práce kvapná málo platná. Návrh zákona byl projednáván ve zkráceném a zúženém mezirezortním připomínkovém řízení. Přitom se tu vymezuje prostor pro uzavření smlouvy, která minimálně za třicet let svým rozsahem ovlivní ceny energií pro téměř každou domácnost a téměř každého podnikatele. Řadu výhrad k návrhu, které v konečném znění předloženém Sněmovně nebyly reflektovány, vyjádřila ve svém stanovisku i předsedkyně Legislativní rady vlády ministryně Benešová. Návrh zákona také vyvolává různé otázky související s bezpečností státu. Tento aspekt ale přenechám kolegům, budu se držet ekonomických souvislostí.

K obsahu zákona. Zákon v podstatě říká, že stát může poskytnout půjčku na výstavbu nového jaderného zdroje a že může s investorem uzavřít smlouvu o odkupu elektřiny, kterou zdroj vyrobí za takzvanou realizační cenu. To je cena, která investorovi zaručí návratnost investic při započtení všech typů nákladů včetně přiměřeného zisku. Pokud tato smlouvaná realizační cena, za kterou bude stát vyrobenou elektřinu vykupovat, bude vyšší než tržní cena silové elektřiny v době, kdy ji stát prodá na trhu, bude výsledkem transakce ztráta, tedy ztráta pro stát. K tomu bohužel s velkou pravděpodobností skutečně dojde. V souvislosti s klimatickými závazky evropské státy stále více přecházejí k obnovitelným zdrojům energie a ceny obnovitelné energie jdou dolů. A stát bude v takovém případě chybějící prostředky vybírat od koncových spotřebitelů elektřiny, tedy od prakticky každého z našich obyvatel, od lidí připojených k elektřině, konkrétně formou zvýšených poplatků za síťové služby.

Smlouva o výkupu elektřiny se uzavírá na třicet let a lze ji několikrát prodloužit až do ukončení provozu elektrárny, tedy řekněme na šedesát let. Má to tedy znamenat, že už teď předkladatelé předpokládají, že se nepodaří splatit investorovi prostředky navzdory regulované výkupní ceně elektřiny za těch třicet let projektové životnosti elektrárny a bude nutné cenovou regulaci prodloužit až do konce provozu? Téměř jistě ano.

Podmínky předpokládané u půjčky, kterou může investorovi poskytnout Ministerstvo financí na úhradu části investičních nákladů, jsou velmi zajímavé. Za pozornost zejména stojí, že po dobu výstavby není půjčka úročena. Výstavbu ministerstvo odhaduje na pět až deset let, ale všichni tušíme, že se to určitě protáhne. Kladu si otázku, jestli se skutečně jedná o podporu výstavby, nebo spíš o podporu vládou vybraného investora. Důvodová zpráva přitom žádné dopady této půjčky na státní rozpočet nepřipouští. Jak toho stát dosáhne, když si ty peníze bude muset sám vypůjčit? On nám někdo půjčí bezúročně?

Výše realizační ceny má být stanovena na základě rozpočtových nákladů. To má nejspíš zaručovat, že riziko navýšení realizačních nákladů nad schválený rozpočet, k čemuž při stavbě jaderných elektráren zcela standardně dochází, ponese pouze investor. Takže by to asi bylo fajn. Následně je ale definován mechanismus, podle kterého se tato realizační cena může upravovat každých pět let a po dohodě smluvních stran i častěji. A v případě, že se na úpravě investor a ministerstvo dohodnou, je možné cenu upravit i bez toho, že by byla zjištěna její nepřiměřenost. Investor se tak opět dostává do pozoruhodně luxusní situace.

V pravidlech stanovení realizační ceny návrh zákona používá velmi vágní pojmy, jako ekonomicky oprávněné náklady nebo přiměřený zisk. To může vyústit a pravděpodobně vyústit ve vleklé spory mezi státem a investorem. Vláda bude svým nařízením stanovovat nejvyšší přípustnou částku, kterou budou doplácet koneční zákazníci formou poplatků za síťové služby. Nikde ale není stanoven žádný limit, což ohrožuje konečné spotřebitele a vylepšuje pozici investora. Naproti tomu zákon o podporovaných zdrojích energie takovou maximální možnou částku obsahuje.

Z toho, co jsem uvedl, vyplývá tristní závěr. Konstrukce návrhu je taková, že investor neponese prakticky žádné riziko. Veškerá potenciální ekonomická rizika, která plynou z výstavby, provozu a likvidace jaderné elektrárny, jsou v konečném důsledku přenesena na odběratele elektřiny a daňové poplatníky, tedy na každého z nás. Proč tomu tak je? Pokud je výstavba nového jaderného zdroje tak riskantní záležitostí, že se do ní investor nebude pouštět bez převzetí rizik státem, nebo lépe řečeno námi, jeho občany, tak je namísto si položit otázku, jaký má vůbec smysl se do té výstavby pouštět.

Pan zpravodaj při vystoupení na výboru uvedl, že návrh zákona úmyslně dává budoucí vládě, která bude o zakázce rozhodovat, velkou míru autonomie, protože detailně neřeší, do jaké míry ponese náklady státní rozpočet a do jaké míry finální spotřebitel. Ano, to je pravda. Ale pro mě je to největší slabina předloženého návrhu. Opravdu si nemyslím, že by Sněmovna měla schválením tohoto návrhu rezignovat na svoji kontrolní roli vůči vládě a prostě jí vtisknout do ruky bílko šek, na který se vejde dvánáctimístná částka, a nechat ji, ať si s tím dělá, co chce. Zejména když ta široce nastavená pravidla opravdu umožňují vznik situací, které budou velice komfortní pro investora, ale velice nekomfortní pro daňového poplatníka a spotřebitele. A ty zde ve Sněmovně máme hájit.

Jsem si vědom, že je tu jakási dohoda mezi koalicí a částí opozice na tom, že tento zákon má dostat zelenou. Mám ale dojem, že si to vláda vyložila jako signál k rezignaci na kvalitu a závažnost návrhu, který poslala do Sněmovny. Proto v podrobné rozpravě přednesu návrh na zamítnutí návrhu zákona. Přihlásím se také k pozměňovacímu návrhu, který vypouští všechny paragrafy zákona. Vnímám to a vnímejte to prosím také tak, jako gesto, které má upozornit na ekonomickou nevýhodnost celé akce. Po solárním tunelu nám a našim obyvatelům a podnikatelům hrozí tunel atomový a tento návrh k němu směřuje mílovými kroky. Nikdo z nás by neměl hlasovat pro návrh, který otevírá cestu ke smlouvě s takovými parametry, že by ji ve svém soukromém životě nikdy neuzavřel. Je to

jako podepsat realitnímu makléři bílanku smlouvu na minimálně třicetiletou hypotéku s tím, že vůbec nevím, kolik mě to nakonec bude stát. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji poslanci Čížinskému, nyní poslankyně Helena Langšádlová. Připraví se Jan Lipavský. Pardon, paní poslankyně. Mám tady faktickou poznámku Jaromíra Holíka. Omlouvám se. Pane poslanče, máte slovo k faktické poznámce.

Poslanec Jaroslav Holík: Dobrý den. Vážený pane předsedající, vážený pane ministr, vážené kolegyně a kolegové, rád bych zareagoval na slova svého předřečníka. Nevím, kde bral podklady. Ale pokud velice dobře vím, tak každá atomová elektrárna, jak Dukovany, tak Temelín, z každého megawattu si odkládá peníze. Ty peníze jsou určené na výstavbu nového bloku a na asanaci starého. Takže nelze tady tvrdit, že všechno odnesou daňoví poplatníci nebo stát. Prostě tyto firmy si už dávno šetří.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času. Nyní kolega Čížinský, také s faktickou poznámkou. Máte slovo.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Rád bych zareagoval na předřečníka vašim prostřednictvím. Čerpal jsem z toho návrhu zákona. Pokud by to bylo tak, jak říkáte, tak by ten návrh tady vůbec nebyl.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní tedy poslankyně Helena Langšádlová, připraví se kolega Lipavský. Máte slovo.

Poslankyně Helena Langšádlová: Děkuji za slovo. No to je báječná zpráva, ČEZ si měl našetřit, takže po nás žádné peníze nebude chtít, stát si nebude muset půjčovat. Ale myslím si, že i pan ministr vás ujistí o tom, že tomu tak není, že ČEZ na výstavbu nových bloků nemá. Takže tolik úvodem.

Tady padá takových otázek. Já vím, že část těch otázek není přímo k tomuto zákonu, a víme to všichni, kdo jsme vystupovali. Ale přesto si myslím, že ta situace je tak závažná, ta podezření jsou tak rozsáhlá a závažná, že by mělo být v zájmu samotné vlády, aby zařadila bod k výstavbě jaderného bloku a komplexně v souvislostech nás se vším seznámila. Pokud ne, tak sama chci říct, že bych to iniciovala, ale oslovuji tím kolegy z opozice, protože si myslím, že pokud si to tady nevyříkáme, nevyjasníme, tak se ta podezření nerozptýlí.

A v čem ta naše podezření spočívají? Já přece jenom, byť vím, že se to netýká jenom tohoto zákona, ty naše výhrady. Chtěla bych úvodem říct, že strana TOP 09 také nemá nic proti jaderné energetice. A víme, že jadernou energetikou, směrem k jaderné energetice se dneska obracejí i země, které s tím neměly zkušenosti, jako je Polsko, Holandsko. A sama jsem přesvědčena, že by evropské státy měly spolupracovat, že by měl vlastně v tuto chvíli vzniknout takový klub zemí, které připouštějí jadernou energetiku, a měly by na těch nových technologiích spolupracovat. Jsem přesvědčena, že tato spolupráce by bezpochyby vedla k lepším cenám a bezpečnější jaderné energetice. Stejně tak je namístě,

aby Česká republika a další evropské země investovaly do nových technologií i nových forem jaderné energetiky, jako jsou například modulární reaktory. Takže to, o čem budu hovořit, není o tom, že bych byla proti jaderné energetice jako takové.

Ale v čem se nám tady zdají být problémy? A problémy, o kterých jsme nehovořili na tom vládním výboru; nemohli hovořit, protože tady dochází k úplně nové situaci. Jenom včerejším, nebo lépe řečeno dnešním nočním hlasováním se zvýšil de facto schodek státního rozpočtu o 130 miliard korun. To je nová situace. A v souvislosti s tím rozpočtem a schodkem rozpočtu v roce 2000 (2020) a plánovaným schodkem rozpočtu v roce 2001 (2021) už se pomalu dostáváme k jednomu bilionu. To je úplně nová fiskální situace státu, která je velmi nepříznivá.

Víte, že ta smlouva mezi státem a ČEZem zkrátka počítá s tím, a bavili jsme se o tom na vládním výboru několikrát, že by de facto stát ČEZu velmi výhodně, protože ten by to splácel až po ukončení, půjčoval a sám si půjčoval na výstavbu v Dukovanech. A v tomto si myslím, kolegové a kolegyně, že je situace nová. Naše zadlužení se velmi dynamicky zvyšuje oproti situaci, kdy se o tomto modelu, i finančním modelu, začalo mluvit.

Další otázkou je: Nepřipravujeme další solární tunel? Já se tohoto nechci zúčastnit. Musím říct, že jsou vážná podezření, že pokud by neprošly pozměňovací návrhy od kolegů z Pirátské strany, tak mám obavy, že návrh zákona připravuje tuto možnost, protože dává ČEZu možnost zvýšit cenu energie až o 30 %, a pak bychom to splatili všichni, všichni jako spotřebitelé. Máme, a to jsme věděli od začátku, máme velmi nevyváženou smlouvu mezi ČEZem a státem, nebo smluvní vztah, protože je to celý soubor smluv, protože ČEZ má svoje minoritní akcionáře, a kdyby tomu bylo jinak, tak by to asi skončilo soudními spory. Ale znovu bych chtěla zdůraznit, že ty modely, které jsme doporučovali i na vládním výboru, aby když už se stává, tak aby to stát měl alespoň plně pod kontrolou, aby to stavěl de facto stát, a nikoliv ČEZ, tak si myslím, že tyto návrhy nebyly liché.

Určitě součástí takového bodu, který by měl být v Poslanecké sněmovně, by měla být otázka průběhu notifikace, jakým způsobem vláda vyjednávala, jak je daleko s těmi vyjednáváním. Je namístě všechny tyto otázky zodpovědět, ale pro mě, a já zopakuji to, co jsem tady říkala ve faktické poznámce, je nejzávažnější podezření v oblasti bezpečnosti. Protože – zopakuji to – tento projekt nemá rozměr jenom energetický, nemá rozměr jenom ekonomický, ale má rozměr bezpochyby i geostrategický a bezpečnostní.

A abychom si ještě jednou zopakovali, v čem já ten problém vidím, tak problém vidím v tom, že od počátku i na vládním výboru se hovořilo o tom, že soutěž bude probíhat na výjimku; na výjimku, která je umožněna § 29a zákona o zadávání veřejných zakázek. A to jsou ty případy, kdy se jedná například o nákupy, které mají nějaký bezpečnostní rozměr, to znamená, nesoutěží se to tak jako běžné zakázky. Ano, ale současně – současně stát definoval a přijal, a pan vicepremiér to bezpochyby ví, v květnu tohoto roku vlastně definici svých bezpečnostních zájmů k tomuto projektu. A současně je tady smlouva mezi státem a ČEZem, že ČEZ má povinnost – povinnost – tyto bezpečnostní, definované bezpečnostní zájmy státu promítnout do zadávací dokumentace k výběrovému řízení. A jsou tady závažná podezření, že ČEZ tak neučinil, a je povinností MPO v této situaci požadovat, aby ČEZ všechny ty věci, které vyplývají z těch bezpečnostních garancí, které si vláda definovala, promítl, promítl do zadávací dokumentace.

Proto tady ta skutečnost je tak závažná, že my máme povinnost požadovat po vládě, aby nás přesvědčila, a já věřím, že ty bezpečnostní zájmy byly dobře definovány, v tom já vládě důvěřuji, těm, kteří je zpracovávali, ale my máme povinnost po vládě požadovat, aby nás přesvědčila, že ČEZ všechny bezpečnostní zájmy promítl do zadávací dokumentace tak, aby byly tyto bezpečnostní zájmy v rámci této soutěže naplněny. To je především to, o co mi jde. A to, že vláda, přestože velká část opozice opakovaně požaduje, aby neoslovovala dodavatele z Ruska a Číny, tak nečiní, já považuji za strašnou chybu, a nejenom chybu z hlediska zadavatele, ČEZu, vlády, ale i z hlediska těch možných uchazečů.

Dámy a pánové, zpracovat nabídku na podobný projekt, to není otázka nějakých tisíců, staniců, milionů. Odhaduje se, že ti uchazeči za zpracování podobné nabídky dají půl miliardy, možná i miliard. A co si myslíte o tom, když by pak byli takoví uchazeči dodatečně, na základě třeba těch bezpečnostních zájmů, vyloučení? Nebudou naštvaní? Nehrozí s tím minimálně nějaké soudní spory České republice? Já si zkrátka myslím, že to vyloučení, respektive neoslovení těch rizikových dodavatelů by mělo proběhnout nyní, ne potom a někdy, a vymlouvat se na to, že. Zkrátka nyní, nejenom vůči nám a našim bezpečnostním zájmům, ale je to fér i vůči těm dodavatelům.

Proč? Protože těžko u takto závažné nebo rozsáhlé a citlivé dodávky, která se de facto stane součástí kritické infrastruktury, můžeme připustit to, aby dodavatelé byli ze zemí, které jsou de facto k zemím třeba Severoatlantické aliance nepřátelské, nebo dokonce ze zemí, kde vlastně jsou lidé na sankčních seznamech. Vždyť my máme jasně ukotvenou naši geostrategickou pozici a máme povinnost se jí řídit a i v takto rozsáhlé zakázce postupovat tak, aby naše bezpečnostní zájmy nebyly poškozeny. My přece nesmíme strkat hlavu do chomoutu Ruska a Číny. Tato investice zkrátka nemá jenom ten energetický, ekonomický, ale má i geostrategický a bezpečnostní rozměr.

A pane vicepremiére, jestli nám záleží na naší budoucnosti, tak vás moc prosím, tak vás přesto moc prosím, abyste zvážili vyloučení těchto rizikových dodavatelů ještě před vypsáním výběrového řízení. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: To byla paní poslankyně Helena Langšádlová. Nyní pan poslanec Jan Lipavský. Připraví se Petr Dolínek. Kolega Lipavský už přichází. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jan Lipavský: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, děkuji za pozornost. Dneska jsme se tedy sešli na mimořádné schůzi k druhému čtení vládního návrhu zákona o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice. To, že ten název je mírně zavádějící, to zde již zaznělo. Je to ve skutečnosti lex Dukovany, protože nevím o tom, že by si někdo jiný chtěl tady stavět jadernou elektrárnu s výkonem nad 100 megawattů v dohledné době, jiný než ČEZ v Dukovanech. Nicméně to, aby se daly stavět menší jaderné elektrárny, bude navrhnout Petr Třešňák ve svém pozměňovacím návrhu, nebo již to navrhl, a já bych chtěl vyzvat všechny, aby se zamysleli nad tím a zvážili podporu tomuto návrhu, protože se domnívám, že to je návrh, který ten zákon posouvá k lepšímu.

Ale to, o čem já hodlám nyní hovořit, je, že se domnívám, že tato schůze by měla být přerušena, otázkou by se měl zabývat bezpečnostní výbor a vysvětlím vám proč. Ty

argumenty zde již zazněly, nicméně se domnívám, že je nutné, aby zazněly znovu. V druhé části svého vystoupení bych vám rád představil své dva pozměňovací návrhy, které jsem již měl možnost prezentovat na hospodářském výboru. Ministerstvo průmyslu a obchodu k nim tehdy zaujalo určité stanovisko. Já a můj tým jsme zapracovali vyjádření k tomu, vyjádření do důvodové zprávy. Takže i na to reagujeme.

Trošku mě mrzí, že se vláda snaží strkat hlavu do písku před tou bezpečnostní otázkou. Zvolila takzvaně pštrosí algoritmus. Pštrosí algoritmus spočívá v tom, že strčím hlavu do písku a nic nevidím, tudíž není žádný problém. Proto vedeme tuto debatu a nezbyvá nám potom prostor a energie debatovat o věcech, které se k tomu jádru vážou, a mluví o nich například Petr Třešňák a jsou poměrně klíčové. Měli bychom mluvit o tom, že je potřeba aktualizovat státní energetickou koncepci, respektive je to v plánu, a měli bychom se bavit o tom, jak bude aktualizována, jaká tam bude role jádra, jaká tam bude role jiných nízkouhlíkových zdrojů. Když jsem mluvil na začátku svého projevu o tom, že ten návrh je zavádějící, tak je zavádějící právě proto, protože ignoruje, nebo nehovoří o jiných nízkoemisních zdrojích, které také existují.

Debata o tom, jaký má být investiční model, byla vyřešena rozhodnutím vlády a podepsáním smlouvy s ČEZem. Nicméně ono to stále může skončit tím, že ČEZ ten celý projekt odprodá státu, takže nakonec to bude státní projekt a stát bude zvažovat, jestli do toho bude dále sypat peníze, nebo jestli ten projekt ukončí. Takové riziko tam stále je. A právě proto velice důsledně apelujeme na to, abychom vybrali spolehlivého a dlouhodobého partnera, kterému můžeme věřit, se kterým víme, že bez problémů ten projekt dotáhneme do konce. A mám hodně dobrých důvodů pro to, že to nemůže být společnost z Ruska a z Číny.

Já jsem v prvním čtení tohoto návrhu zákona nijak dlouze nevystupoval, respektoval jsem, že se to zařadilo někdy v úterý odpoledne, ještě se to přerušovalo, krátce jsme přetahovali přes sedmou hodinu, a navrhoval jsem s tím, že tu detailní debatu povedeme v zahraničním a bezpečnostním výboru, sám jsem člen zahraničního výboru. Tyto návrhy neprošly, dvakrát jsem navrhoval, abychom se látkou zabývali v zahraničním výboru, poměrně detailně jsem zdůvodňoval, proč je tato látka do těchto výborů příslušná. Opírám se o existující vládní dokumenty, Bezpečnostní strategii, Koncepci české zahraniční politiky, Státní energetickou koncepci. Všechny tyto materiály popisují velice dobře a kvalitně, dovolím si říct, zájmy České republiky v dané otázce. A pokud vláda postupuje se zájmy, tak potom není problém, aby nám to doložila, a nemusíme vést tuto debatu. Nicméně v situaci, kdy výroky premiéra Andreje Babiše, kdy výroky vicepremiéra Karla Havlíčka hovoří o tom, že se budeme bavit se všemi, tak mě to vede k závěru, že bezpečnostní zájmy České republiky jsou tímto jednáním ohroženy.

Já si zde dovolím velice stručně zmínit... Pardon, ještě zpátky k tomu bezpečnostním výboru. Já bych chtěl poděkovat kolegovi Pavlovi Žáčkovi, kterému se to podařilo zařadit na agendu, a je tedy naprosto nezbytné, je naprosto nezbytné, aby se tím ten bezpečnostní výbor zabýval a do té doby aby prostě to druhé čtení, případně třetí čtení neprobíhalo. Ten návrh tady již jednou padl. Bohužel Sněmovna tedy rozhodla způsobem, který úplně nejde v zájmu bezpečnosti České republiky. Ale to si musí každý poslanec zodpovědět před svými voliči.

Já bych rád připomněl usnesení senátního výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, konkrétně k této látce jsou dvě, jedno z 9. června a druhé z 18. listopadu, tedy dva dny zpátky, kde se jasně píše, že je nezáhodoucí, aby se na strategické stavbě dané

elektrárny podílely společnosti s účastí států, které přistupují k zemím NATO jako nepřátelským nebo jejich představitelé jsou na sankčním seznamu Evropské unie.

Taková perlička. Taková perlička spočívá v tom, že jeden z členů dozorčí rady Rosatomu je nyní na sankčním (seznamu) Evropské unie, protože je mu přičítán podíl na vraždě, na pokusu o vraždu otravnou látkou, chemickou bojovou. S takovouto společností my bychom se měli zahazovat a měli bychom mít problém, vůbec vedeme debatu, to mi přijde naprosto šílené. To mi přijde naprosto šílené.

Včera vyšel článek na serveru irozhlas, kde byl citován materiál podepsaný vicepremiérem této vlády Janem Hamáčkem, ministrem vnitra, nicméně ten materiál shrnuje vyjádření celé bezpečnostní komunity, kterou český stát má. Není to jeden Koudelka, BIS, tak jak je to často rámováno v médiích. Jsou to všechny bezpečnostní složky této republiky. Všechny. Je jich šest dohromady. A ty se úplně jednoznačně shodují a poměrně tvrdě a jasně ty věci pojmenovávají. To je další argument, který mě vede k tomu, aby se tím zabýval bezpečnostní výbor. Budu to tady opakovat pořád dokola a dokola. No a pokud tedy máme vládu, která z nějakých důvodů, které jsou dle mého názoru zcela jasné, a to je zadání z Pražského hradu od prezidenta Zemana skrze jeho spojku do Moskvy Nejedlého a tak dále, která prostě tlačí ruské jádro, tak mě to vedlo k jedinému možnému řešení, které jako poslanec Parlamentu České republiky mám, a to je minimálně se pokusit legislativní cestou vládě zabránit v tom, aby se toho tendru mohly zúčastnit ruské a čínské firmy.

Tedy dostávám se k druhé části svého projevu a to je sněmovní dokument 6878 a sněmovní dokument 6879. Tyto dva dokumenty obsahují dva pozměňovací návrhy, které podávám já a pan poslanec Pavel Žáček z ODS a tyto pozměňovací návrhy nyní si dovolím stručně představit.

První pozměňovací návrh říká, že doplňuje paragraf, který říká, že ministerstvo na návrh uzavření smlouvy o výkupu nepředloží, pokud by uzavření smlouvy mohlo ohrozit bezpečnost, svrchovanost nebo jiný životně důležitý zájem státu, životy, zdraví, významné majetkové hodnoty, energetickou bezpečnost státu a dlouhodobou stabilitu dodávek energií nebo by výrazně ohrožovalo jiný významný veřejný zájem. K posouzení této otázky si ministerstvo může vyžádat vyjádření od ostatních orgánů veřejné moci.

Jistě, nepochybuji o tom, že členové této komory detailně znají ústavní zákony České republiky a jistě poznali citaci z ústavního zákona o bezpečnosti České republiky. A nepochybuji o tom, že tento zákon podpoří, tento pozměňovací návrh. Já nehodlám nyní zatěžovat Poslaneckou sněmovnu celou tou důvodovou zprávou, nicméně tato formulace jednoznačně zaváže Ministerstvo průmyslu a obchodu k tomu, aby dodržovalo příslušné bezpečnostní dokumenty, aby pracovalo ve prospěch bezpečnosti České republiky. Kdyby to dnes tak činilo, tak jeho nejvyšší představitel, ministr průmyslu a obchodu, pan vicepremiér Karel Havlíček, nemůže hovořit tak, jak hovoří. Proto tento pozměňovací návrh předkládám.

Druhý pozměňovací návrh, je to úprava definice té nízkouhlíkové výroby, zní: Nízkouhlíkovou výrobnou se rozumí výroba elektrina na území České republiky s jaderným reaktorem s instalovanou kapacitou o minimálním elektrickém výkonu 100 megawattů připojená po roce 2030 do elektrizační soustavy, při jejíž stavbě byly užity pouze technologie od dodavatelů, kteří jsou státními příslušníky státu, který přistoupil k Dohodě o vládních zakázkách, a jejichž ovládající osoby jsou státními příslušníky takové země.

Já bych vám všem doporučil, abyste se velice detailně podívali na důvodovou zprávu k tomuto pozměňovacímu návrhu, nebudu ji tady číst celou, má to několik stránek, nechci tím zdržovat. Protože ta stavba bude stát minimálně 160 miliard korun. Objevují se názory, že to bude více, pracujeme s číslem, které máme, minimálně 160 miliard korun, to je ta overnight cost za tu stavbu bez započítání úroků atd. Takže my vezmeme 160 miliard korun a dáme je nějakému dodavateli skrze ČEZ, aby nám zde postavil jadernou elektrárnu. To je logické. To je v pořádku. Ale proč bychom je měli dávat ruské nebo čínské firmě, když v Rusku nebo v Číně si naše firmy v životě neškrtnou, na takovou veřejnou zakázku? Protože Rusko a Čína nikdy nepřistoupily a pravděpodobně ani nikdy nepřistoupí vzhledem k tomu, jak přísnou mají protekcionistickou politiku vlastních trhů, k Dohodě o vládních zakázkách, která je součástí Světové obchodní organizace.

Když musíte nakoupit papír do tiskárny, tak vypisujete veřejnou zakázku jako stát. Česká firma se může přihlásit v Japonsku, v Jižní Koreji, ve Francii, v USA, v Kanadě do tendru na dodávku takového materiálu, do té veřejné zakázky. V Rusku a Číně – byl to příměr – šanci nemáte. A to, proč jsem říkal, že je vhodné se podívat na důvodovou zprávu, tak ta důvodová zpráva vychází z materiálu ze serveru BusinessInfo, což je služba, kterou poskytuje Ministerstvo průmyslu a obchodu skrze jednu ze svých organizací, která poskytuje servis byznysu ve světě. A tam je hodnocení toho, jak se může česká firma ucházet o vládní zakázky. Takže vlastně MPO samo skrze tyto materiály přiznává, že v Rusku a v Číně je to prostředí tak nepřátelské firmám, které se snaží tam ucházet o veřejné zakázky, že to vlastně nedává smysl. V jiných zemích samozřejmě tyto problémy nejsou, protože Francie, když je členem Evropské unie, tak je společný trh a tam, kde se přistoupilo k vícestranné dohodě, jsou ty překážky také víceméně minimální. A je prostě fěrové, pokud chceme dát za tu stavbu 160 miliard a je jasné, že to musíme pořídit ze zahraničního zdroje, tak abychom to pořizovali od firem ze států, které jsou nám nějakým způsobem více blízké.

Já vám mockrát děkuji za pozornost, nechci dále zdržovat Poslaneckou sněmovnu. Čeká nás protikorupční balíček, to jsou bezpochyby velice důležité zákony. Věřím, že najdeme cestu k politické dohodě, aby se daná otázka projednala minimálně v jednom z výborů, který se dokáže vyjádřit k otázce geopolitické bezpečnosti. Když už to není zahraniční výbor, což mě osobně mrzí, nicméně budu to téma tam dále navrhovat, ale nechci s tím zatěžovat Sněmovnu, tak nechť to projedná bezpečnostní výbor. A pak si můžeme všichni udělat obrázek o tom, jak vláda naplňuje nebo nenaplňuje strategické dokumenty tohoto státu a jak pracuje nebo nepracuje ve prospěch občanů České republiky.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: To byl pan poslanec Jan Lipavský. Kolega Dolínek ještě posečká. Mám tady dvě faktické poznámky, Ondřeje Benešika a Radka Kotena. Nyní Ondřej Benešik s faktickou poznámkou. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Ondřej Benešik: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já jenom k té diskusi, která tady proběhla, mám tři poznámky. A sice k tomu, že energetické společnosti mají našetřeno a že to neplatí občan. Ty energetické společnosti přece našetří z toho, co jim ten občan zaplatí, takže se to musí promítnout do ceny právě pro toho občana.

A k té poznámce, že jsou tady někteří, kteří by zakázali obchod s Čínou a Ruskem, teď volně parafrázuji. Nebylo to úplně přesné. Za KDU-ČSL říkám, že my chceme naopak férové podmínky. A my jsme na výboru pro evropské záležitosti teď ve středu vyzvali Evropskou komisi, aby připravila opatření na omezení dovozu zboží, u kterého existuje sociální a environmentální dumping. Prostě pokud to zboží vyrobíte tak, že ho vyrábí desetileté dítě, které má být ve škole, za minimálních sociálních standardů, minimálních standardů na bezpečnost práce, s minimálním platem jenom tak, aby přežilo, tak samozřejmě potom takové zboží je podstatně levnější. A myslím si, že není, pokud ještě navíc ta továrna vypouští své odpady bez vyčištění do vody, což samozřejmě všechno znamená náklady, tak je to potom levnější, a my chceme, abychom toto prostředí mezinárodně narovnali. A Čína patří rozhodně k producentům takového zboží. Ale objektivně říkám, že nejenom Čína.

A pokud se jedná o náš obchod s Ruskem, tak ten je poměrně marginální, ale investice v Rusku jsou uvěřovány Českou exportní bankou a pojišťovnou je EGAP, takže lze konstatovat, že ty zpackané obchody s Ruskem platí daňový poplatník. A jakýsi Vladimír Putin kdysi napsal svou diplomovou práci na téma Energetika a zájmy Ruska, ve které říká, že energetika má –

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Pane kolego, skončil vám čas k faktické poznámce.

Poslanec Ondřej Benešík: Děkuji, já to dořeknu někdy příště.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní pan poslanec Radek Koten s faktickou poznámkou a připraven je pan kolega Dolínek. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Radek Koten: Děkuji. Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, dámy a pánové, já bych velice rád vašim prostřednictvím zareagoval na kolegu Lipavského, který tady říkal, že Ruská federace od nás stejně nic nebere, tak jako my tam nemůžeme vyvázet nic atd. On má samozřejmě pravdu, ale toto opatření vzniklo až na základě sankcí Evropské unie v roce 2014 a potom na to reagovala ruská strana samozřejmě nějakými svými protiopatřeními, která zakazují dovoz nějakých strojírenských výrobků, potravin atd. Takže není to tak, že Rusko a priori nechťelo obchodovat s Českou republikou, ale od doby sankcí Evropské unie proti Ruské federaci to tak prostě je. V tom máte nepochybně pravdu. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Ještě faktická poznámka paní kolegyně Heleny Langšádlové a ještě jedna od kolegy Benešíka.

Poslankyně Helena Langšádlová: Děkuji za slovo. Já musím reagovat na svého předřečníka, protože tady zopakoval lež, která se často opakuje. Ano, po anexi Krymu země Evropské unie uvalily sankce na Ruskou federaci, ale bylo to na dovoz zbraní a jejich komponent a na ty produkty, které mají nějaký bezpečnostní rozměr. Naproti

tomu Ruská federace uvalila sankce, ale na velice širokou škálu, včetně těch potravin. Abychom si to ujasnili.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času. Nyní tedy kolega Benešik, ještě jedna faktická poznámka.

Poslanec Ondřej Benešik: Já se budu částečně opakovat. Je to přesně tak! Tady se pořád vytváří mýtus, že Evropská unie zakázala svým výrobcům vyvážet do Ruska jablka. To prostě není pravda! To je embargo ze strany Ruské federace jako reakce na to, že Evropská unie uvalila právě embargo na vývoz zbraní, popř. komponentů dvojího určení, to znamená, že výrobky se dají použít na civilní účely, ale taktéž k vedení války. To je prostě celá pravda. Takže to si prostě uvědomme. Co se týče Ruské federace, tak já bych byl také rád, aby ten obchod byl větší, nicméně dneska je marginální. Dneska je méně než dvě procenta. Ale samozřejmě to saldo na ruské straně je podstatně vyšší, protože Ruská federace k nám dováží suroviny, ropu, zemní plyn a ona z toho samozřejmě žije, protože téměř polovina státního rozpočtu Ruské federace je právě tvořena zdroji, které jsou generovány z prodeje nerostných surovin. A to, že Ruská federace umí využít právě tohoto, té energetické závislosti druhých států k politickým účelům, tak ukázala v roce 2009, kdy její spor o dodávky, o platby s Ukrajinou měl dopady i na Českou republiku a museli jsme to horko těžko řešit. A já si myslím, že v našem zájmu je, abychom diverzifikovali. Abychom nebyli závislí na jedné zemi.

A ještě co se týče energetické politiky Ruska, tak Vladimír Putin kdysi jako student napsal svou diplomovou práci na téma Energetika a zájmy Ruska. A teď budu citovat: Považuje v ní energetiku pro Rusko jako naprosto klíčovou. Dokonce do té míry, že je třeba, aby sloužila "jenom ruským politickým zájmům". To také mějme na paměti! Ten člověk je dneska prezident Ruské federace.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Ještě faktická poznámka pana kolegy Lipavského, potom snad konečně kolega Dolínek. Máte slovo.

Poslanec Jan Lipavský: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, já jsem velice rád, že zde zaznělo téma ruských sankcí, protože by bylo dobré, abychom si připomněli, co bylo příčinou těch sankcí. Příčinou bylo to, že Rusko ukradlo Ukrajině Krym a vyvolalo válku, ve které bylo přes 10 tisíc mrtvých. A proto, že sestřelili letadlo, na jehož palubě zabili 298 nevinných civilistů. A ještě jsou tak drzí, že to popírají. Děkuji za slovo.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní pan poslanec Petr Dolínek, připraví se Pavel Žáček. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Petr Dolínek: Děkuji. Já chci kolegům Pirátům vyjít vstříc, proto zkrátím připravené vystoupení, které jsem měl.

To, že sociální demokracie ve státní energetické koncepci České republiky podporuje výstavbu jaderných zdrojů, je jasné. Ostatně náš premiér Sobotka aktualizoval všechny koncepce a připravil všechny kroky pro to, aby současný pan vicepremiér a tato vláda mohla pokračovat v tomto díle, a to skutečně napříč řadou let. Není to něco, co by se zde dělalo posledních dvanáct měsíců.

Já jsem zde chtěl hovořit o potřebnosti zdrojů, chtěl jsem hovořit o tom, že když budeme nahrazovat uhlí, a uhelná komise nám ostatně asi řekne, v řádu týdnů očekávám první konkrétnější podoby plánu, tak ale musíme zároveň mít plán B, to znamená, jak to nahradíme. A proto o tom dneska taky jednáme, aby mohli vicepremiér a česká vláda zodpovědně přijít před poslance, před Senát a lidi a vysvětlit, jak budeme nahrazovat a jak opravdu ten plán bude funkční. To tedy vynechám.

Nicméně bych chtěl říct, že za sociální demokracii nás mrzí, že zde opravdu mícháme dohromady dvě věci. Technickou normu, která umožňuje výstavbu takových zdrojů, a tam souhlasím i s kolegou Třešňákem, bavme se o tom, jestli jenom velkých, anebo těch modulárních. Já bych byl rád, kdybychom diskusi dokázali rozšířit na ty modulární zdroje, protože univerzalita zákona je cennější než konkrétnost v některých případech. Ale univerzalita zároveň znamená, že nemůžeme nařizovat vládě – můžeme, ale já to často nedoporučuji, prostě ústavní pořádky jsou takové, že vláda má důvěru od Sněmovny a skládá Sněmovně své účty, ale má rozhodovat. A já si myslím, že, co se týká daného tendru, je plně v zodpovědnosti vlády. Nicméně já myslím, že i tím, co jste zde zmínili, to znamená pracovní komisi za účasti bezpečnostních složek Ministerstva vnitra a Ministerstva zahraničí, jejich výstupy, to ukazuje, že ministři za sociální demokracii jsou si vědomi potenciálních rizik. Ukazuje to, že rizika jsou vyhodnocována, nejsou odsouvána. Naopak mě mrzí, že je zde trošičku podsouváno ministrům a vládě jako celku, že se snaží najít cestu, jak někomu předem vybranému přidělit zakázku. Ne, já si myslím, že naopak ty kroky ukazují, že vláda opravdu zvažuje, jak udělat tendr natolik bezpečný, aby neovlivnil do budoucna Českou republiku a nezavázal budoucí vlády k něčemu, co je naprosto nepřijatelné.

Chtěl bych vyvrátit mýtus, že se o tom hospodářský výbor nebavil, protože hospodářský výbor to projednával často. Bylo to i na jednáních, která probíhala za účasti premiéra nebo zástupců ČEZu. Byla to otevřená i uzavřená jednání, podle důležitosti informace, která zazněla. Zde je namísto poděkovat předsedovi hospodářského výboru i předsedovi podvýboru pro energetiku, že oba dva velmi intenzivně zařazují tyto body na naše jednání.

Takže za sociální demokracii, my podporujeme tento zákon. K pozměňovacím návrhům se vyjádřím, až budou načteny v příštích dnech. Jednoznačně jsou si naši ministři v čele s panem Hamáčkem a Petříčkem vědomi problematičnosti, jsou si vědomi nutnosti ochránit suverenitu České republiky a budou tak konat v příštích týdnech. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Já děkuji panu poslanci Petru Dolínkovi. Nyní pan poslanec Pavel Žáček v rozpravě. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Pavel Žáček: Děkuji za slovo. Vážené dámy, vážení pánové, já bych rád reagoval na to, co zde zaznělo na začátku z úst KSČM, že je zde nějaká malá skupina

poslanců, kteří škodí tomuto projektu, že vidí červeně, když se někde ozvou názvy státu Ruská federace a Čínská lidová republika. Já si myslím, že tomu tak není.

Teď bych tedy rád navázal na svého předřečníka a trochu rozporoval to, co zde říkal. Myslím si, že z dokumentů, které budu citovat, a jsou to vládní dokumenty, vyplývá to, že se vláda, možná někteří ministři, to si posleze odpovězte sami, snaží obejít názory naší bezpečnostní komunity, a já to považuji za velmi vážnou věc, a proto také takto vnímám i vyjádření kolegů, kteří zdůrazňují ten bezpečnostní aspekt.

Já tedy na rozdíl od kolegů dokumenty přečtu celé. Jsou dva.

První je průvodní dopis prvního místopředsedy vlády a ministra vnitra Jana Hamáčka ze 14. září 2020, č. j. MV-144448-1/OBPL-2020. Cituji: "Vážený pane ministře, obdržel jsem—" a myslím si, že důležitost vyplýne z toho obsahu, to, že se jaksi obchází její stanoviska bezpečnostní komunity –

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Pane poslanče, já vás budu muset přerušit nikoliv kvůli tomu, abyste nemohl říct své slovo, naopak. Nejpozději za pět minut dvanáct musím přerušit nejen tento bod, ale i tuto schůzi, protože na 12. hodinu je svolaná jiná schůze. Technické podmínky mě nutí, aby to bylo pět minut před 12. hodinou, protože nemohu nijak změnit pozvání na další schůzi. Proto konstatuji, že vy budete první přihlášený v rozpravě, jakmile znovu zahájíme tuto schůzi a tento bod. Omlouvám se vám, opravdu velmi nerad, ale musím to tak učinit.

Poslanec Pavel Žáček: Tomu rozumím. Dokumenty jsou tak závažné, že si myslím, že si je klidně můžeme přečíst dvakrát nebo třikrát. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Dobře. Já konstatuji, že před přerušením schůze po poslanci Pavlu Žáčkovi vystoupí ještě předseda hospodářského výboru Radim Fiala, abychom měli zaznamenáno pořadí přihlášených. Potom se prosím přihlásit, až to znovu zařadíme. Tolik tedy, přerušuji tisk 966, druhé čtení. Děkuji panu ministru Havlíčkovi, děkuji Petru Dolínkovi jako zpravodaji. Přerušuji 67. schůzi s tím, že ve 12 hodin začínáme další schůzi Poslanecké sněmovny, jak byla svolána podle § 54 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny.

(Schůze přerušena v 11.55 hodin.)

(Schůze pokračovala ve 12.53 hodin.)

Místopředseda PSP Petr Fiala: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, jak jsem již oznámil a na základě dohody všech poslaneckých klubů se teď vracíme do 67. schůze Poslanecké sněmovny, která byla přerušena.

Aby byla zaznamenána naše účast, tak vás opět musím odhlásit. Prosím, abyste se znovu přihlásili svými identifikačními kartami. O vydání náhradní karty nikdo nežádá, z tohoto hlediska máme vše v pořádku.

Schůze byla přerušena ve chvíli, kdy hovořil poslanec Pavel Žáček, který má nyní možnost ve svém vystoupení pokračovat. Po něm je přihlášen pan předseda Radim Fiala. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Pavel Žáček: Ještě jednou děkuji za slovo. Já jenom stručně zopakují, uvedu důvody, proč vás seznamuji s některými dokumenty. Domnívám se, že zde hrozilo určité obcházení a ignorování názorů celé bezpečnostní komunity České republiky. Budu vám citovat z dokumentů, které se zčásti již objevily včera v médiích, ale aby to bylo bráno vážně a aby někteří kolegové, kteří více věří našemu stenu, tak bych to načel, abychom to zde měli jako podklad naprosto relevantní. A aby zde zazněl hlas naší bezpečnostní komunity. Byla by to určitá reakce taky na pana kolegu, který prezentoval a naznačoval určitý rozpor mezi ministry vlády České republiky. Myslím si, že vláda Andreje Babiše nemůže ignorovat právě hlas bezpečnostní komunity, tím spíše, že to není hlas jednoho bezpečnostního orgánu, jedné zpravodajské služby.

Znovu vám tady načtu ten průvodní dopis, aby bylo vidět, na jaké úrovni, a že cituji z vládních materiálů. Je to dopis Jana Hamáčka, prvního místopředsedy vlády a ministra vnitra ze 14. září tohoto roku, číslo jednací MV-144448-1/OBP-2020. A cituji:

"Vážený pane ministře, obdržel jsem Vaši žádost o připomínky k zadávací dokumentaci k tendru na výběr uchazeče o stavbu nové jaderné elektrárny Dukovany II. Zasláná zadávací dokumentace v anglickém jazyce obsahuje několik tisíc stran. Konečný termín, který Ministerstvo vnitra ke zpracování klíčového stanoviska z pohledu bezpečnostních otázek dostalo, byl stanoven na 24. srpna 2020. Bezpečnostní instituce uvítaly prodloužení o následující dva týdny.

Obecný závěr níže přiloženého stanoviska pracovní skupiny se shoduje na tom, že je naprosto zásadní, aby bezpečnostní zájmy státu byly do zadávací dokumentace zapracovány tak, jak požaduje smlouva mezi ČEZ, a. s., EDU II, a. s., a státem a příslušné dokumenty schválené vládou. V předložené verzi zadávací dokumentace jsou tyto zájmy zapracovány nedostatečně. Jejich důsledné zapracování je důležité nejen z pohledu bezpečnosti státu, ale také proto, aby byl naplněn zákonný důvod pro využití bezpečnostní výjimky ze zákona o zadávání veřejných zakázek dle § 29a, a byla tak zajištěna možnost postupu podle této výjimky, což je klíčovým zájmem státu i investora. Současně doporučuji, aby dokumentace byla posouzena právními specialisty se zkušenostmi z oboru komplikovaných projektů, a byla tak vyloučena možnost, že dokumentace k tendru bude pro stát nevýhodná a riziková. Žádám vás tedy o zapracování připomínek do zadávací dokumentace s tím, že jejich další hodnocení proběhne v dalším kroku, jak bylo avizováno pracovníky vašeho resortu. S pozdravem Jan Hamáček."

Komu byl tento dopis adresován? Zde přítomnému panu ministrovi průmyslu a obchodu Karlu Havlíčkovi. A teď abych možná řekl ještě jeden důvod, proč je nutné se s tím seznámit dnes: protože po neděli zasedne Bezpečnostní rada státu, která se tímto bude zabývat. Věřme, doufejme, že stejně jako náš výběr pro bezpečnost tyto věci vyřeší.

Takže cituji: "Stanovisko pracovní skupiny složené z Ministerstva vnitra, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Vojenského zpravodajství, Ministerstva zahraničí a Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost." Všech potřebných bezpečnostních autorit.

"Shrnutí zásadních připomínek.

1. Pracovní skupina při Ministerstvu vnitra posuzovala v zadávací dokumentaci pouze bezpečnostní otázky, čehož se týkají níže uvedené připomínky. Nehodnotila právní, ekonomické a jiné aspekty. Jedná se proto pouze o bezpečnostní připomínky.

2. Na zpracování připomínek v zadávací dokumentaci bylo poskytnuto státu extrémně málo času, nelze se proto plně zaručit za úplnost tohoto stanoviska z pohledu ochrany všech bezpečnostních zájmů státu.

3. Zadávací dokumentace odráží vládou schválené bezpečnostní zájmy nedostatečně, přičemž jde o zájmy, které se EDU II první prováděcí smlouvou zavázala do zadávací dokumentace zapracovat. Tento závazek tedy nebyl dostatečně splněn. Proto požadujeme zapracovat do zadávací dokumentace níže uvedené zásadní připomínky, zejména zapracování bezpečnostních kritérií.

4. Za optimální a jediný skutečně bezpečný postup pro zajištění bezpečnostních zájmů státu v souladu s dokumenty schválenými vládou považuje pracovní skupina neoslovit v tendru uchazeče identifikované ve vládních dokumentech jako rizikové. Tento postup pracovní skupina doporučuje. Pokud budou osloveni i rizikovní uchazeči, manévrovací prostor pro jejich odmítnutí bude výrazně menší než v současnosti. Pokud by byl vybrán rizikový uchazeč jako vítěz, tak by se riziko naplnění hrozeb uváděných ve vládou schválených dokumentech výrazně zvýšilo.

5. Již samotná účast těchto subjektů v tendru může způsobit, že dojde k naplnění hrozeb uvedených v dokumentech tyto hrozby vymezujících. Hrozila by tak mimo jiné situace, kdy může být Česká republika snadno na strategické úrovni vydíratelná rizikovým subjektem, respektive jeho státem původu.

Na úvod.

V první řadě je třeba uvést, že si je pracovní skupina plně vědoma závažnosti výběru dodavatele nového bloku jaderné elektrárny, protože půjde o strategického partnera v oblasti energetické bezpečnosti. U jaderného zdroje je třeba vycházet, a pracovní skupina vychází z faktu, že tímto projektem si Česká republika vybírá partnera na cca 80 let, a proto je třeba být při volbě uchazeče velmi opatrný a zohlednit řadu hledisek. Mimo jiné z toho hlediska, na které obchodní společnosti a státu může Česká republika v následujících desítkách let být závislá v oblasti dodávek elektrické energie a na kom závislá z různých důvodů být nesmí.

Je dále třeba poznamenat, že na posouzení celé dokumentace z bezpečnostního hlediska bylo extrémně málo času. Několik jednotlivých týdnů k posouzení tisíců stran dokumentace v anglickém jazyce projektu, který má největší strategický význam, je zcela nedostatečné.

Dále je třeba podotknout, že podle číslování názvu souboru dokumentů a číslování tabulky popisující způsoby implementace vymezených bezpečnostních zájmů je možné, že nebyla bezpečnostním subjektům předána k posouzení kompletní dokumentace. Proto bylo MPO následně požádáno dopisem ministra vnitra o dodání zbytku dokumentace. V této věci následně bylo pracovníkem Ministerstva průmyslu a obchodu vysvětleno, že opravdu byly z neznámého důvodu soubory dokumentace předané společností ČEZ, a. s., Ministerstvu průmyslu a obchodu číslovány nikoliv od čísla 1, nýbrž od čísla 4, a byl vynechán při číslování soubor číslo 12. Toto bylo následně doloženo i zasláním předávacího protokolu, kde předané dokumenty a v protokolu uvedené dokumenty sedí. Číslování souborů je podivné, nicméně pracovní skupině nezbyvá, než vycházet z důvěry v korektnost jednání ČEZu, a. s., neboť není k dispozici možnost tuto okolnost nijak ověřit. Proto také je toto stanovisko dáвано s výhradou faktů, že nelze ověřit, zda je předaná zadávací dokumentace opravdu kompletní.

Z výše uvedených časových důvodů se každé toto vyjádření k bezpečnostním otázkám souvisejícím s dokumentací předkládá také s výhradou, že ve stanoveném extrémně krátkém čase a extrémně velkém objemu materiálu nebylo možno projít celý text tak řádně, aby bylo možno s jistotou zaručit, že text zadávací dokumentace je z bezpečnostního hlediska bez problémů. Je třeba počítat, že v dokumentu mohou být skryté problémy ohrožující bezpečnost, které nebylo možné v takto krátkém čase identifikovat.

Obecně k zadávací dokumentaci a ke stanovisku.

V souladu se zněním článku 4.4 až 4.6 trojstranné první prováděcí smlouvy o spolupráci při výstavbě nového jaderného zdroje v lokalitě Dukovany v České republice (dále jen PPS) mezi společnostmi Elektrárna Dukovany II, a. s., ČEZ, a. s., a Českou republikou byla předložena Ministerstvu vnitra k posouzení zadávací dokumentace tendru pro výběr uchazeče o stavbu této jaderné elektrárny. Ministerstvo vnitra má dle článku 4.6 písm. g) PPS za úkol zorganizovat a vytvořit společné stanovisko zpravodajských služeb a dalších dotčených subjektů (v tomto případě NÚKIB a MZV) k bezpečnostním otázkám v zadávací dokumentaci. Toto stanovisko, zde předkládané, je tedy společným stanoviskem všech zmíněných bezpečnostních subjektů.

Vláda schválila vymezení bezpečnostních zájmů, které musí být při stavbě nových jaderných zdrojů chráněny, ve zprávě pracovní skupiny pro bezpečnostní aspekty nových jaderných zdrojů Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů," kde je číslo jednací ve vyhrazeném, "a následně o rok později schválila i jejich detailnější rozpracování v podobě materiálu číslo jednací v tajném, obsahující i důvěrné, vyhrazené a tajné části materiálu, a u obou dokumentů svým usnesením nařídila se těmito bezpečnostními zájmy řídit a naplňovat je. Schválený dokument vedený pod číslem D 56/2020 následně stát předal ČEZ, a. s., a EDU II, a. s.

V článku 4.6 písm. a) PPS se EDU II, a. s., zavázala, že se těmito bezpečnostními požadavky bude řídit a že má dle článku 4.6 písm. c) PPS za úkol takto definované bezpečnostní zájmy zapracovat do zadávací dokumentace tendru. Zde předkládaným stanoviskem je právě zmíněná dokumentace posuzována. A současně se ČEZ, a. s., a EDU II, a. s., dle článku 4.6 písm. d) PPS státu zavázaly doložit, že plně ošetřily všechna bezpečnostní rizika a hrozby, které jim byly státem předány.

Zpravodajské služby posoudily vůli a schopnost narušit základní bezpečnostní zájmy státu při stavbě nových jaderných zdrojů ve výše uvedených dokumentech. To, co ale tyto služby nejsou schopny, je míra závislosti, která by vznikla, pokud by daný rizikový uchazeč měl být dodavatelem byť i jen v konsorciu nového jaderného zdroje. Z konzultací s MPO a týmem vládního zmocněnce vyplynulo, že jak postavení hlavního dodavatele, tak postavení člena případného konsorcia dává jakémukoliv nebezpečnému dodavateli možnost stavbu zdržovat a blokovat a požadovat za to splnění požadavků, které by Česká republika v opačném případě nebyla ochotna splnit. Jinými slovy, vzniká na dodavatelí závislost, která mu dává možnost Českou republiku vydírat na strategické úrovni.

Zásadní připomínky ke konkrétnímu zapracování ochrany bezpečnostních zájmů do zadávací dokumentace.

Nelze říci, že by zadávací dokumentace nezpracovávala vymezené bezpečnostní zájmy vůbec. Dokumentace obsahuje jako nástroj ochrany bezpečnostních zájmů zpětnou možnost vyloučit nebezpečného dodavatele rozhodnutím vlády a dále řadu možností, jak

vyločit nebezpečného subdodavatele. Směrem k dodavateli nicméně dává zadávací dokumentace tuto možnost vládě až poté, co proběhne celý, minimálně cca dvouletý, tendr, a to z bezpečnostních důvodů. Směrem k subdodatelům stanoví dokumentace řadu možností státu zasahovat už do určování subdodavatelů, v tomto ohledu jsou, na rozdíl od samotného uchazeče, paradoxně možnosti státu širší. Dále obecně k celému tendru zadávací dokumentace stanovuje možnost státu získat informace, dokumenty z průběhu tendru apod.

Kromě toho existuje teoreticky ještě možnost odstoupit z bezpečnostních důvodů od kontraktu již uzavřeného s vybraným dodavatelem. Tím by se však celý projekt zastavil. Ukončení kontraktu s dodavatelem je tak jediným nástrojem v zadávací dokumentaci, který umožňuje reagovat na rizika pro bezpečnostní zájmy České republiky, která by nastala až po vybrání uchazeče a uzavření kontraktu s ním. Otázkou je však reálnost takového postupu. Sice je umožněno dle materiálu Zapracování bezpečnostních požadavků státu do dokumentace dokončit stavbu bez EPC dodavatele, nicméně dokumentace sice zmiňuje potřebu poskytnutí veškeré potřebné asistence dodavatele pro dokončení elektrárny, ale v praxi, zejména pokud by šlo o ukončení z geopolitických důvodů, nelze tuto asistenci realisticky očekávat.

Obě dvě uvedené možnosti zpětného ovlivnění výběru uchazeče, odmítnutí uchazeče či rozvázání kontraktu s dodavatelem, jsou pouze nástroje reaktivní a také krajní, a tedy oba trpí obdobnou slabinou: Jednak by jejich využití znamenalo značné ztráty finanční, ztrátu času i důvěry ve schopnost státu zajistit tento důležitý projekt, jednak by jejich využití zřejmě znamenalo i zahájení řady soudních sporů anebo arbitráží. Jsou to tedy nástroje poměrně neefektivní, neboť možnost vlády je využít bude při zvážení jejich důsledků velmi snížena.

Oproti PPS, která zmiňuje mechanismus, který by umožnil předat investorovi bezpečnostní požadavky pro následně zapracování do dílčích kontraktů, předložená zadávací dokumentace tento mechanismus upravený nemá. Proto je třeba jej zapracovat.

Výše uvedené ukazuje i na potřebu využít i nástroje preventivní, viz níže.

Lze shrnout, že je paradoxní, že dokumentace dává řadu možností neschválit nebezpečného subdodavatele, ale dává prakticky jen jeden nástroj, jak ošetřit problém nebezpečného uchazeče, to je hlavního dodavatele. Přitom bezpečnostními složkami identifikované a vládou schválené ohrožené zájmy, viz již citovaný dokument D 56/2020, se primárně věnovaly míře nebezpečnosti samotných uchazečů, nikoli primárně subdodavatelům. V tomto ohledu zadávací dokumentace klíčové bezpečnostní zájmy stanovené vládou zohledňuje nedostatečně.

Ministerstvo vnitra dodatečně obdrželo po požádání od MPO v zadávací dokumentaci přehledovou tabulku, která popisuje, jak dle názoru investora byly zapracovány do dokumentace identifikované bezpečnostní hrozby. Je třeba uvést, že z cca 17 identifikovaných hrozeb dle již zmíněného materiálu ve stupni utajení D je v tabulce nějakým způsobem komentováno, reálně ošetřeno však pouze asi 5 těchto hrozeb. To ukazuje, že bezpečnostní zájmy, které měl investor do dokumentace zapracovat a je ochránit, nejsou zapracovány dostatečně. Je třeba též poznamenat, že řada opatření, která jsou v této tabulce uvedena, jsou zcela standardní, samozřejmě bezpečnostní opatření – například dodržování povinností dle zákona a dalších předpisů o kybernetické bezpečnosti –, která by musel dodržet prakticky jakýkoli projekt či kritická informační infrastruktura, i kdyby nebyla zpracována speciální studie o hrozbách v souvislosti se

stavbou nového jaderného zdroje. Řada opatření má též ten charakter, že neřeší podstatu daného bezpečnostního problému, pouze je lehce zmírňuje.

Je překvapivé, že v dokumentu není vůbec zapracován či využit demonstrativní výčet možných kritérií, které zpráva V147/2019 uváděla na straně 21 a 22. Využití těchto kritérií v zadávací dokumentaci by přitom zohlednilo ohrožení bezpečnostních zájmů vymezených v tomto dokumentu. Doporučuje se proto, aby investor právě tato demonstrativně uvedená kritéria ze strany 21 a 22 zmíněné zprávy zapracoval do zadávací dokumentace tendru tak, aby rizikům předešel. Aby byla řádně splněna povinnost zapracovat vymezené bezpečnostní zájmy do zadávací dokumentace, je třeba do článku 1.5 Instruction to Bidders Document zohlednit kritéria, která bude vláda zvažovat při rozhodování o případném vyloučení uchazeče. Navrhujeme kritéria zapracovat do části, kde je deklarováno, že vláda může zrušit tendr. Toto zapracování je v zájmu transparentnosti vůči uchazeči a současně je v zájmu zmíněného dodržování povinnosti zapracovat vládou schválené bezpečnostní zájmy do zadávací dokumentace. Demonstrativní výčet by měl nejlépe vycházet ze zmíněného vládou schváleného dokumentu č. V147/2019, který tato kritéria obsahuje na stránce 21, 22. Navrhujeme proto doplnit demonstrativní výčet přímo do textu.

Současně je nutné zpřesnit dikci ustanovení tak, aby bylo zcela jasné, že stát může do procesu z bezpečnostních důvodů zasáhnout v jakékoli fázi přípravy tendru, samotného tendru i po něm.

Otázkou je, zda stačí pro zdůvodnění využití výjimky ze zákona o zadávání veřejných zakázek podle § 29 písm. a), to jest závažné bezpečnostní důvody, pouze to, že se dává možnost státu zpětně odmítnout uchazeče, který vyhraje tendr. Pracovní skupina se obává, že pouhé stanovení této možnosti uchazeče zpětně odmítnout vládou není tím, co bude postačovat posuzujícím orgánům pro využití této výjimky – Evropská komise, ÚOHS, soudy. A na tomto případném negativním stanovisku by mohl následně celý projekt zkrachovat.

Zde tedy jde o jednu z klíčových otázek, na kterých celá filozofie projektu stojí. To spočívá v tom, že se nebude postupovat podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Je třeba si uvědomit, že například výklad § 29 písm. a) gestora zmíněného zákona, MMR, k této otázce se během přípravy projektu v posledních dvou letech radikálně změnil. Původně využití § 29 písm. a) MMR nepovažovalo za možné, následně stanovisko změnilo a za možné jej považuje. Proto je třeba klíčové základní bezpečnostní zájmy v procesu, včetně zadávací dokumentace, skutečně a prokazatelně ošetřit, protože to má i závažný důvod právní. Nelze připustit situaci, že na pouhé právní otázky může celý postup projektu zkrachovat v některém z klíčových řízení – soudních, před Evropskou komisí a další.

Pokud by však byla stanovena níže uvedená tři kritéria stanovující bezpečnostní parametry toho, kdo se může do tendru přihlásit, šlo by o jasné naplnění ustanovení první prováděcí smlouvy dle bodu 4.6 a současně by to odstranilo vážné hrozící problémy s popíráním aplikovatelnosti bezpečnostní výjimky ze zákona o zadávání veřejných zakázek dle jeho § 29 písm. a). Takto, při stanovení určitých parametrů, by tato debata a zpochybňování oprávněnosti využití § 29 písm. a) ZZV již nehrozily. Je dále zřejmé, že s ubíhajícím časem a postupem celého projektu se budou zvyšovat obtíže a problémy spojené s případnou snahou, bezpečnostní problémy, zvláště ty, které již existovaly na začátku procesu, vyřešit bez výrazných nákladů či ztrát finančních, politických, časových.

Čím později se taková rozhodnutí přijmou, tím budou možnosti je řešit menší. Manévrovací prostor pro vládu se bude s postupem projektu zužovat.

Jedním z problémů dále je, že v dokumentu Licensing and Permitting /1.2A a AA, strana 6/ je třeba upozornit, že nastavené podmínky zřejmě v zásadě vylučují některé potenciální uchazeče. Souvisí to s požadavkem na existenci již postavené referenční elektrárny o požadovaném výkonu. Konkrétně podmínky vylučují společnost Atmea, která nemá referenční jadernou elektrárnu, a korejskou KHMP, jejíž referenční elektrárna nemá výkon do 1 200 megawattů, což požaduje zadávací dokumentace, ale 1 400 megawattů. Podobně toto platí pro společnost EDF, která chce sice nabídnout reaktor o výkonu 1 000 megawattů, ale ten ještě nemá postavený, má pouze referenční reaktor na 1 600 megawattů. Je pak velkou otázkou, jak striktně v procesu výběru uchazeče bude to kritérium uplatňováno, protože by snadno mohlo být použito jako eliminační. Navrhujeme proto upravit text zadávací dokumentace týkající se referenční elektrárny tak, aby bylo postaveno najisto, že nebude díky dikci v této části některý z uchazečů vyřazen.

Proto jako zásadní připomínku tedy vznášíme návrh dát do zadávací dokumentace několik základních bezpečnostních parametrů, které by musel splňovat každý uchazeč, respektive všichni členové případného konsorcia, a to konkrétně do části Eligible Bidders.

Požadavek stanovení takovýchto minimálních bezpečnostních požadavků se opírá o závěr z vládou schváleného dokumentu Zpráva pracovní skupiny Stálého výboru pro jadernou energetiku pro otázky týkající se bezpečnostních zájmů států v oblasti jaderné energetiky – revize číslo 04, číslo jednací V2019, strana 21. Tento vládou schválený požadavek tak nelze v zadávací dokumentaci opominout. Tento požadavek mimochodem také požaduje, aby byli účastníci řízení proti těmto požadavkům testováni předtím, než budou vyzváni k podání nabídek.

Bez těchto kritérií by v zadávací dokumentaci byla paradoxně pouze ekonomická či technická kritéria, která mohou být eliminační pro některé uchazeče. Tato ještě významnější bezpečnostní kritéria, která má dokonce podle článku 4.6PP zadávací dokumentace povinně obsahovat, by v zadávací dokumentaci nebyla. Taková situace by byla těžko odůvodnitelná.

Dále je třeba upozornit, že dle PPS, příloha C, má být oznámení o vyhodnocení nabídek předloženo státu do 31. 12. 2022. Předložená zadávací dokumentace uvádí, že k tomuto datu dojde již k výběru preferovaného uchazeče či uchazečů. Považujeme za potřebné jasně upravit v zadávací dokumentaci, že budou vládě do uvedeného data předložena hodnocení všech uchazečů, bez ohledu, jak v tomto hodnocení jejich nabídky uspěly. V případě, že by tomu tak nebylo, výrazně by se tím zvýšilo riziko, že mezi předloženými nabídkami budou pouze nabídky od rizikových uchazečů, což výrazně ztíží rozhodovací pozici státu.

Zpracování varování NÚKIB ze 17. prosince 2018, dále jen varování. V předložené dokumentaci není obsaženo žádné předmluvní hodnocení rizik podle § 8 odst. 2 písm. a) vyhlášky o kybernetické bezpečnosti, to je povinně prováděné hodnocení rizik spojených s předmětem výběrového řízení, ve kterém by bylo zohledněno varování, vypočtená hodnota rizika a zvažováno přijetí různých opatření ke snížení rizika, není zřejmé, zda již bylo vůbec provedeno a zda tedy byly informace obsažené ve varování zohledněny ke koncipování dokumentace determinující výběr dodavatele.

Na varování NÚKIB obecně se odkazuje v TaC, nicméně pouze ve vztahu k subdodavatelům a osobám kontrolujícím dodavatele a nadto ještě pouze ve vztahu k varování, které má označovat hrozbu určitého konkrétního dodavatele, ačkoliv je určitě vhodné tuto formulaci v dokumentaci ponechat, neboť nelze předvídat, jaká opatření budou ze strany NÚKIB v budoucnu vydána. Takto koncipované varování dosud vydáno nebylo. Varování ze 17. prosince 2018 označuje za hrozbu v oblasti kybernetické bezpečnosti technické a programové prostředky určitých výrobců, nikoli však osobu dodavatele.

Doporučující připomínky.

Upozorňujeme, že v tabulce, která má shrnovat, jak byly bezpečnostní zájmy identifikované zpravodajskými službami jako projektem ohrožené, není na rozdíl od samotné dokumentace vůbec zmíněna možnost vlády uchazeče nakonec odmítnout. Podle dostupných informací investor na textu zadávací dokumentace dále pracuje a upravuje ji i v době, kdy jiným běží lhůta, kterou má stát pro zpracování připomínek k ní. Je třeba upozornit, že proto předpokládáme, že bude investorem státu zcela jasně a přesně sděleno, jaké rozdíly byly do dokumentace a z jakých důvodů zapracovány mezi první verzí zaslanoou státu a druhou verzí, která bude předána státu po zapracování jeho prvních připomínek. Vzhledem k rozsahu textu – tisíce stran – nemůže investor očekávat, že bude stát "naslepo" souhlasit s druhou verzí, pokud nebude transparentně upozorněno, jaké změny byly v textu v mezidobí nad rámec připomínek státu učiněny. Proto očekáváme, že v druhé verzí zadávací dokumentace budou změny oproti první verzí jasně zvýrazněny. Transparentnost vůči státu je v tomto ohledu podmínkou nutnou k tomu, aby se stát mohl pozitivně vyjádřit k textu zadávací dokumentace.

Dalším problémem je možnost zohlednit pozitivně nabídku spolufinancování ze strany dodavatele. Tato možnost na jedné straně zainteresovává dodavatele k dokončení projektu a na jeho ceně, nicméně taktéž některé uchazeče eliminuje. Komerční dodavatelé, které nepodpoří stát, který může zohledňovat jiné než komerční zájmy, tuto možnost nemusí mít k dispozici a může je to oproti státům podporovaným uchazečům znevýhodnit či eliminovat.

V zadávací dokumentaci je jediným, na koho jsou kladeny požadavky mít prověrku dle zákona č. 412/2005 Sb., o utajovaných informacích, firmy, které budou zajišťovat fyzickou ochranu areálů jako subdodavatel. Přitom jistě bude řada (sub)dodavatelů, kteří by z povahy svého přístupu k částem jaderné elektrárny a důležitým informacím měli být také nějak prověřeni. Doporučujeme zvážit, zda nepožadovat prověrky i po dalších vymezených (sub)dodavatelích.

Lze se v tomto směru inspirovat i ustanoveními o citlivých činnostech a bezpečnostní způsobilosti dle zákona 412/2005 Sb.

V zadávací dokumentaci by mělo být zapracováno i to, že dle první prováděcí smlouvy vláda může mít kdykoliv v průběhu projektu přípravy a výstavby nového jaderného zdroje bezpečnostní požadavky, které je investor povinen zohlednit. Tohoto faktu by si měl být každý investor explicitně vědom, proto by měl být rozpracován i v zadávací dokumentaci.

Je otázkou – a již se blíží k závěru – zda pro eliminaci identifikovaných bezpečnostních rizik stačí u vybraných technologických částí požadavek dodání společností registrovanou na území Evropské unie či státu NATO. Opatřit si takovou společnost není komplikovaný problém. Spíše by se mělo pracovat s tím, kdo je konečný

vlastník nebo kdo je producer, producent, dané technologie. Navrhujeme proto dikci v tomto ohledu v zadávací dokumentaci změnit, resp. zpřesnit. Dále dáváme na zvážení v případě formulací, které odkazují na osoby kontrolující dodavatele či subdodavatele, zda nenahradit formulaci osoby kontrolující formulaci, či nerozšířit o formulaci ve smyslu osoby schopné prosadit na rozhodování dodavatele či subdodavatele."

Takže i na základě tohoto dokumentu, a znovu opakují, je to dokument zpracovaný naší bezpečnostní komunitou, Ministerstvo vnitra, Bezpečnostní informační služba, Úřad pro zahraniční styky a informace, Vojenské zpravodajství, Ministerstvo zahraničních věcí a Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost, čili není to jenom nějaký pohled jednoho orgánu národní bezpečnosti, ale je to průřezový materiál, na kterém se všichni shodli, brát to vážně, a věřím tomu, že ty podklady stejně jako otázky, které jsou v tomto dokumentu položeny, projednáme řádně ve výboru pro bezpečnost. A to včas před třetím čtením.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Nyní vystoupí pan předseda Radim Fiala. A protože není přítomen, tak nevystoupí a vystoupí pan poslanec Lukáš Černohorský, ale pokud se hlásí pan zpravodaj, tak by měl přednost. Ne, tak pan poslanec Lukáš Černohorský má slovo. Máte slovo, jenom po vás vystoupí potom pan předseda Radim Fiala. Prosím, máte slovo.

Poslanec Lukáš Černohorský: Děkuji za slovo. Já jsem chtěl jenom obecně představit pozměňovací návrh, který jsem nahrál do systému pod číslem 6877. Účelem tohoto pozměňovacího návrhu je, aby oprávněný investor nebyl vybrán kabinetně, ale transparentně vysoutěžen v otevřené aukci na základě nabídky realizační ceny. Tuto aukci předjímá navržená novela zákona číslo 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie – které jsem už v minulosti se snažil, abychom to projednávali souběžně, bohužel, Sněmovna se k tomuto postavila negativně – a o změně některých zákonů. S tím, že se tento tisk projednává jako sněmovní tisk 870. Pro případ, že by tato novela nebyla v době výběru investora přijata, pak se bude postupovat podle obecné úpravy ve správním řízení o výběru žádosti, tím, že kritéria výběru nejvhodnějšího uchazeče budou nabídnuta realizační cena. Realizační cena musí být zastropena na ochranu státního rozpočtu a spotřebitelů před zneužitím zákona. Bez zastropení nákladů by vláda dostala v podstatě docela zajímavý bíancko šek. Potom v podrobné rozpravě, kam bych se chtěl přihlásit, bych se přihlásil k tomu pozměňovacímu návrhu. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Pan předseda Radim Fiala stáhl přihlášku. Hlásí se ještě někdo? Pan zpravodaj? Ne. Pan poslanec Lipavský se hlásí do obecné rozpravy. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Lipavský: Dobrý den, vážený pane předsedající, já bych si dovolil přednést návrh podle § 93 jednacího řádu, a to je vrátit tento zákon garančnímu výboru k novému projednání, protože se domnívám, že ty skutečnosti, které zde teď zazněly během jednání pléna Sněmovny jsou natolik zásadní, aby se tím garanční výbor znovu zabýval. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Ano, zaznamenal jsem tento návrh a budeme o něm hlasovat po skončení podrobné rozpravy. Hlásí se ještě někdo do obecné rozpravy? Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, obecnou rozpravu končím. Zájem o závěrečná slova po obecné rozpravě má pan zpravodaj. Tedy nejprve pan vicepremiér Karel Havlíček. Proším, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy ČR Karel Havlíček: Vážený pane předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, nebudu příliš zdržovat, ale považuji za zdvořilé, abych alespoň zareagoval na dvě tři věci, které zde padly. Dovolím si je shrnout do tří oblastí.

První je ta bezpečnostní, a nezbývá mi než konstatovat, že skutečně tento zákon se netýká bezpečnostních opatření. Rozumím tomu, že je snaha k tomu se vyjádřit. Máme k tomu celou řadu institucí, celou řadu pracovních skupin. Průběžně se to projednává. Pochopitelně že postupujeme přesně podle vládního usnesení z dubna tohoto roku, v jehož rámci musí být zohledněny bezpečnostní požadavky státu. Ty jsou jasné a myslím si, že z toho vše vyplývá, není třeba se k tomu vracet.

To, co zde zaznělo v poměrně dlouhém proslovu pana poslance Žáčka, tak jenom konstatuji, že se jednalo o dokumenty, o dopisy někdy ze září tohoto roku, s těmi se pochopitelně průběžně pracuje. Došlo k vypořádání drtivé většiny námětů nebo připomínek, které tam byly. Mimo jiné včera zasedala další skupina. To znamená, v tuto chvíli celá řada věcí, které tam zazněly, už jsou irelevantní diskutovat, protože jsou dávno vyřešeny.

Co se přiznám, že mě překvapilo více, je to, že se toliko nediskutovalo k meritu věci toho zákona, a to jsou ceny. To je výkup elektřiny. To je přece to, co by mělo každého zajímat, protože zde připravujeme v podstatě cenovou relaci elektřiny, byť, pravda, jenom z tohoto zdroje, na další generaci, nebo dokonce generace. O tom je ten zákon. O tom mohla být docela zajímavá a myslím si i věčná diskuse, protože to je to, co věřím, že každého zajímá. Samozřejmě že zajímají i bezpečnostní faktory, ale znovu říkám, to ten zákon neřeší, ani řešit nemůže, protože je to zákon z tohoto úhlu pohledu hodně technický. S výjimkou pana poslance Čížinského, kterému děkuji za to, že alespoň on reagoval na to, jakým způsobem by se ceny mohly vyvíjet. Bohužel, a k tomu řeknu za chvíli, jeho názor není úplně přesný, ale to se pokusím vysvětlit.

Co se týká obnovitelných zdrojů, rozumím té rétorice. Zazněla zde pěkná reklama na obnovitelné zdroje. Máme obnovitelné zdroje rádi, nic proti nim nemáme, ale opět to neřeší tento zákon. Pan poslanec Jurečka dával do souvislosti zákon o přechodu k bezemisní energetice vůči OZE. Trošku tam vyčítá to, že bychom se měli věnovat obnovitelným zdrojům úplně stejně jako jaderným zdrojům. Já myslím, že jsme se tomu věnovali. A nutno říct, že i vláda, ve které bylo KDU-ČSL, se tomu věnovala. Věnovalo se tomu tak, že v roce 2009, 2010 prošlo to, co nás trápí dodneška, a to je 600miliardový účet za obnovitelné zdroje. Takže tady bych neřekl, že se do toho neinvestovalo nebo neinvestuje, ale abych byl objektivní, to je prostě minulost. Teď se do obnovitelných zdrojů nehledě na to, co se tady natropilo před 10 lety, investují nemalé částky. Jenom přes OPPIK v poslední době 4 miliardy. Jenom přes životní prostředí, Ministerstvo životního prostředí, dalších 17,2 miliardy korun. Legislativní rada vlády, všechno bylo

zpracováno, co se tohoto týká. Co se týká tohoto zákona ve smyslu, že míří pouze na jádro, je pochopitelně možné v budoucnosti cokoli k tomu přidávat.

A teď ta poslední věc, čímž reaguji na věcnou poznámku pana poslance Čížinského, a to je to, v čem s ním nesouhlasím. Tento zákon neznámá to, že budeme nakupovat elektrickou energii výrazně draž. Opak je pravdou. Právě tím mechanismem, který zde nastavujeme, nastavujeme to, že do budoucna elektrická energie z tohoto zdroje bude naopak buď levnější, než bude v té době cena na trhu, což samozřejmě ale nebude znamenat to, že bude elektrická energie automaticky levnější, to záleží ještě na tom, o kolik by ten rozdíl případně byl a jestli by se to promítlo do cen spotřebitelů případně firem. Ale je to možné. Ale v každém případě, i kdyby se ta cena vyvíjela, a to reaguji přímo na to, co pan poslanec Čížinský říkal, pozitivně, to znamená, že by se snižovala cena elektrické energie v důsledku – vy jste říkal obnovitelných zdrojů. Ačkoli jsou prognózy, že to půjde přesně opačně, ale připusťme tuhle variantu, nastat to může, byť podle ČEPS je to varianta nepravděpodobná. Poté je ten rozdíl mezi tím, za kolik se bude vykupovat, a tím, o kolik by to bylo nižší, s ohledem na to, jak se dneska kalkuluje cena peněz, tak ten by znamenal do peněženek občanů, firem v řádu stokorun ročně po roce 2036. Jinými slovy desetikoruny měsíčně. Naopak, tento zákon a přijetí tohoto mechanismu bude znamenat zafixování této ceny. To si myslím, že je to nejdůležitější. To znamená, že tento zákon umožní spotřebitelům dobré a výhodné ceny elektrické energie, pochopitelně jenom v těch 10 procentech, kolik se tam té energie vyrobí. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Se závěrečným slovem vystoupí pan zpravodaj, pan poslanec Petr Dolínek. Prosim, máte slovo.

Poslanec Petr Dolínek: Děkuji, nejprve procedurálně. Protože padl návrh od pana poslance Lipavského, který musí být hlasován po ukončení obecné rozpravy před podrobnou rozpravou, tak proto poprosím, než budu hovořit, jestli by pan předsedající pozval kolegy do sálu. Pane předsedající, budeme během tří čtyř minut hlasovat. Děkuji. Já k tomu zatím ještě něco podotknu, jenom jsem chtěl požádat, aby byl prostor. Děkuji. A následně samozřejmě klasicky proběhne v případě, že nebude přijato usnesení, podrobná rozprava.

Já bych chtěl k tomu, co zde zaznělo, opět připomenout to, co jsem řekl na počátku celé diskuse, že co se týká možnosti probrání tohoto zákona v rámci jednotlivých výborů, tam prostor byl. Sněmovna jasně deklarovala, že chce tento zákon projednat ve zkráceném čtení třiceti dnů. Během toho byl týden pro výbory, takže tam určitě prostor byl a mohli jsme dnes být seznámeni s usnesením výboru.

Já jako zpravodaj jsem nedostal od dalších výborů žádné usnesení týkající se těchto věcí, nicméně to, co v 90 % této diskuse zaznělo, se opravdu z pohledu zpravodaje netýkalo meritorně obsahu zákona, byť jsou tam věci, co konstatoval pan Třešňák nebo pan Lipavský, které mají konsekvenci v pozměňovacích návrzích, ale týkalo se to především toho druhého, dalo by se říct, dvojčete, a to je ten krok vlády a to je připravovaná dokumentace. Asi všichni víme, že bude příští týden zasedat Bezpečnostní rada státu, která bude toto posuzovat. Ostatně pan kolega poslanec Žáček to zmínil.

Já jsem v mezičase, proto jsem se i zpozdil, omlouvám se, že jsem zde nebyl tři nebo čtyři minuty na vystoupení pana kolegy, hovořil s panem ministrem zahraničí, protože zde byl zmiňován, ale je omluven. Pan ministr zahraničí je na toto téma připraven

účastnit se jakýchkoliv orgánů Sněmovny, které budou projednávat tuto oblast. Pan vicepremiér Havlíček mě také ubezpečil, že samozřejmě na toto téma v intencích toho, co má právo Sněmovna konat – musíme si také uvědomit, že jedna věc je odpovědnost vlády za přípravu dokumentace a druhá je, co k tomu může mít Sněmovna, něco jako veřejná slyšení na výborech a podobně –, je připraven. A očekávám, že buď pan vicepremiér Hamáček, nebo jím pověřeni zástupci jsou také připraveni.

Takže já bych chtěl, aby za rolí zpravodaje bylo vidět, že jsme skutečně odpracovali to, že to není tak, že tady vláda něco poslancům tají. Tady je předložený návrh zákona, který projednáváme. Budeme hlasovat, zda ho vrátíme do výboru, či nikoliv, potažmo budou načteny pozměňovací návrhy. A vedle je to, co je zde zmiňováno, a je to důležité. Je to, jak jsem řekl, pro sociální demokracii, ale i řadu jiných klubů velmi důležitý bod. Je zde, jak jsem byl od členů vlády informován, připravenost spolupracovat s orgány Sněmovny na projednání. To si myslím za roli zpravodaje, že je namísto zde zdůraznit. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Přeji hezké odpoledne. Takže to byla závěrečná slova. Budeme hlasovat o návrhu na vrácení zákona garančnímu výboru. Je zde žádost o odhlášení, takže vás odhlásím, přihlaste se znovu svými hlasovacími kartami. (Poslanec Ferjenčík ťuká do lavice.) Pane poslanče Ferjenčíku, ťukáte už poté, co jsem řekl, že vás odhlásím, ale vy jste aktivní. Návrh na zamítnutí se bude hlasovat až ve třetím čtení, pana Čižinského tedy odložíme.

Budeme hlasovat o vrácení návrhu zákona garančnímu výboru k novému projednání – návrh pana Lipavského.

Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 4 přihlášeno 75 poslanců, pro 27, proti 15. Návrh na vrácení zákona byl zamítnut.

Zahajují podrobnou rozpravu. Připomínám, že pozměňovací i jiné návrhy přednesené v podrobné rozpravě musí být vždy odůvodněny. O slovo se jako první přihlásil pan poslanec Petr Třešňák a připraví se pan poslanec Jan Čižinský. Prosim, máte slovo.

Poslanec Petr Třešňák: Ještě jednou pěkné odpoledne. Já jsem své návrhy zdůvodnil v obecné rozpravě, takže teď je jenom potvrdím v podrobné. Hlásím se tedy k pozměňovacím návrhům č. 6872, 6874, 6875 a 6881.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí pan poslanec Jan Čižinský a připraví se pan poslanec Jan Lipavský.

Poslanec Jan Čižinský: Dovolte mi, abych se přihlásil k pozměňovacímu návrhu 6885. Jedná se skutečně o symbolický návrh, který vypouští všechny paragrafy, a je to symbol toho, že ekonomicky je tento návrh velmi riskantní a je pro daňového poplatníka velmi bezohledný.

Já bych se ještě chtěl přece jenom vyjádřit k panu ministru Havlíčkovi, který tady, a musím říct, že tomu úplně nerozumím, říkal, že spousta řečníků nemluvila k věci, protože zákon hovoří o cenách. Já jsem k věci mluvil, ale domnívám se, že není fér

vyčítat někomu, že nemluvil k věci, když se ten zákon jmenuje tak, že to mate. Takže nerozumím tomu, proč se tady kritizoval pan kolega Jurečka, který hovořil o obnovitelných zdrojích, když zákon se jmenuje tak, jako kdyby o těch obnovitelných zdrojích a nízkouhlíkové ekonomice hovořil.

A pak mi dovozte ještě jednu poznámku. Co se týkalo solárního tunelu, tak tam šlo o více sto korun za rok, to bylo třeba 1 000 a 1 400 korun. A tady pan ministr Havlíček hovořil o 300 korunách, což jsou tak odhadované náklady v roce 2026, a nazývá to zlevněním. Kdyby totiž bylo jisté, že náklady na elektřinu porostou, tak by tady ten zákon vůbec nebyl. Ale protože to není jisté a protože je velká obava, že elektřina bude zlevňovat, tak tady ten návrh je. Takže bych chtěl říct, že jsem tedy navrhl zamítnutí tohoto zákona a že se skutečně domnívám, že nikdo z nás by neměl hlasovat pro návrh, který otevírá cestu ke smlouvě s takovými parametry, kterou bychom my v soukromém životě nikdy neuzavřeli, to znamená vzít si hypotéku na třicet let, když nevím, kolik to stojí. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí pan poslanec Jan Lipavský a připraví se pan poslanec Radim Fiala. Pane poslanče, prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Lipavský: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, dovozte mi, abych se v rámci podrobné rozpravy přihlásil ke dvěma pozměňovacím návrhům, které jsou nahrány do sněmovního systému pod č. 6879 a 6878.

Hezky mi nahrál pan poslanec Dolínek, když mluvil o tom, co je a není v intencích toho, jak má Sněmovna konat. Já ani naše politická strana, nikdy nedopustíme, aby bezpečnost České republiky byla privatizována tím, že se podepíše smlouva s nějakým jiným subjektem, na který se přehodí plnění bezpečnostních požadavků. To je naprosto nepřijatelné. Vláda musí doložit Sněmovně své kroky. A pro případ, že by vláda nebyla schopna doložit své kroky, a pro případ, že by vláda chtěla postupovat v rozporu s bezpečností České republiky, jsem navrhl dva pozměňovací návrhy, které jednoznačně zajistí, že společnosti z Ruska a Číny se nebudou moci podílet na výstavbě jaderné elektrárny v České republice. Odůvodnění je přílohou důvodové zprávy pozměňovacích návrhů, takže si tam může každý najít a zjistit. Číslo sněmovního dokumentu jsem již předložil.

Druhý pozměňovací návrh má stejnou funkci, nicméně je velice užitečný v tom, že podporuje transparentní postupy, rovné zacházení s uchazeči a přístup na trh, tedy to, co zajišťuje vícestranná úmluva o vládních zakázkách Světové obchodní organizace.

Věřím, že jsem dostatečně odůvodnil ty dva pozměňovací návrhy, které předkládám společně s Pavlem Žáčkem. Ale myslím si, že je na nich shoda minimálně v demokratické opozici. Ale věřím tomu, že i vládní poslanci i poslanci z jiných stran jaksi nahlédnou ty argumenty a uvědomí si, jaká rizika jsou zde spojena s těmito dvěma zeměmi.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí pan poslanec Radim Fiala a připraví se pan poslanec Mikuláš Ferjenčík. Prosím.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, byl jsem členem, nebo jsem členem Stálého vládního výboru pro jadernou energetiku a na tomto vládním výboru padla dohoda, koneckonců to bylo na návrh předsedy poslaneckého klubu ODS Zbyňka Stanjury, že bychom se s touto novelou zákona měli vypořádat do konce roku 2020. Abych byl přesný, tak s touto dohodou neměla problém žádná politická strana s výjimkou Pirátů, kteří se při hlasování o této dohodě zdrželi. To si myslím, že je potřeba uvést jako korektně na pravou míru.

Nicméně pokud mám dodržet tuto dohodu, tak navrhuji, abychom zkrátili lhůtu pro třetí čtení na 7 dnů. Je to podle § 95 odst. 1. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí pan poslanec Mikuláš Ferjenčík a připraví se pan poslanec Michálek. S přednostním právem? (Ano.) Já jsem myslel, že v rámci klubu máte... Tak prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. My teď projednáváme druhé čtení k tomuto velmi důležitému návrhu zákona. Je to v podstatě poslední šance, kdy tam lze pozměňovacím návrhem zajistit věci, které jsou potřeba. My jsme zatím neměli úplně možnost se seznámit s podrobnými analýzami výhodnosti tohoto připravovaného záměru. A víme, že historicky tady v Poslanecké sněmovně se to ne vždycky úplně dařilo, když se schvalovala podpora obnovitelných zdrojů. Vznikly z toho věci, které byly pro Českou republiku velmi nevýhodné. Z tohoto důvodu bychom potřebovali nějaký čas na to, abychom tu věc důkladně mohli ještě prozkoumat, případně připravit další pozměňovací návrhy, které zajistí, že tam skutečně nedojde k nějakému vychýlení od toho bohužel záměru, a proto tuto poslední šanci chceme využít, abychom případně připravili takové pozměňovací návrhy.

Dovoluji si poprosit o přestávku na poradu klubu. Myslím, že nám bude stačit dvacet minut.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí s přednostním právem pan poslanec Bartošek. A potom ještě je připraven Mikuláš Ferjenčík. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji. Za mě jenom krátce. V podrobné rozpravě odkazuji na svůj pozměňovací návrh, který jsem představil v obecné rozpravě. V systému je pod číslem 6868. Je to pozměňovací návrh, který do zákona vkládá bezpečnostní pojistku, aby vláda respektovala při zadávání a uzavírání smlouvy Bezpečnostní strategii České republiky. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní chce vystoupit pan poslanec Mikuláš Ferjenčík? (Dohady a rozruch v sále kvůli žádosti o přestávku.) Teď je problém v tom, že my máme od 14 hodin zahájení nové schůze. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Mně bylo signalizováno z našeho klubu, že je nějaký nesoulad na té tabuli, že tam nejsou dva kolegové, kteří se přihlásili s pozměňovacími

návrhy, tak jestli by mohli vystoupit ještě s těmi pozměňovacími návrhy, a potom tu přestávku. Děkuju.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Prosím, pan poslanec Ferjenčík vystoupí. Pan poslanec Černožorský si přeje vystoupit. Dobře. Prosím.

Poslanec Lukáš Černožorský: Jenom se formálně přihlásím ke svému pozměňovacímu návrhu číslo 6877. Odůvodnění jsem podal v obecné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Dobře. Takže se táži, jestli se ještě někdo hlásí do podrobné rozpravy. Pan poslanec Ferjenčík? (Reakce poslance Michálka.) Teď dáte přestávku? Ve 14 hodin nám začíná další schůze. Takže přestávku dáme patnáct minut? (Reakce místopředsedy Filipa, že to nelze. Dohady, jak teď postupovat.) My máme svolanou schůzi na 14. hodinu. Pardon.

Jenom bych vás požádal, abychom ty požadavky mluvili na mikrofon, protože takhle se to nedá dělat. Jenom vás poprosím, jestli byste to zformalizoval. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji, pane předsedající. Takže patnáct minut do čtrnácti hodin. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Dobře. Takže přerušuji do 14 hodin a ve 14 hodin začneme 71. schůzi.

(Jednání přerušeno ve 13.46 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 14.00 hodin.)

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Máme 14. hodinu, uplynula pauza na poradě klubu Pirátů. A jelikož máme ve 14 hodin fixně zařazeno projednání další schůze, 71. schůze, já přerušuji 67 schůzi na neurčito.

(Schůze přerušena ve 14.00 hodin.)

Pokračování schůze Poslanecké sněmovny
26. listopadu 2020
Přítomno: poslanců

(Schůze pokračovala v 11.19 hodin.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, členové vlády, dovoluji mi, abych zahájil další jednací den 67. schůze Poslanecké sněmovny. Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a požádám vás, abyste se znovu přihlásili identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty.

Náhradní karty, které byly oznámeny na 73. schůzi, jsou v platnosti. Omluvy z rána také, a nemyslím, že je nutné opakovat. Protože byl tisk 966 projednán na 73. schůzi Poslanecké sněmovny, byl také projednán i schválený pořad 67. schůze Poslanecké sněmovny, kterou tímto končím.

Děkuji vám. A sejdeme se ve 12 hodin na řádně svolané 74. schůzi Poslanecké sněmovny na základě více než čtyřiceti podpisů poslanců. Děkuji vám.

(Schůze skončila v 11.20 hodin.)